

Mercator

GLASILO DELOVNEGA KOLEKTIVA MERCATOR

LETO XII.

LJUBLJANA, AVGUST 1974

ŠT. 7

ZBOROVANJE IN ODKRITJE SPOMENIKA

Tokrat predstavljamo:

Ob 20-letnici Panonije

TOZD »JELKA« Gornji grad

Ob 20-letnici TOZD Panonija se je v petek 27. junija zbralo preko 600 delavcev TOZD Panonija in precej vabljenih gostov iz vrst družbeno političnih organizacij in skupščine občine Ptuj ter ptujskega gospodarstva. Med gosti sta bila tudi generalni direktor tovariš **Adolf Osterc** in vodja sektorja ekonomske propagadne in

informativne službe tovarišica **Ivanka Vrhovčak**, ki je kot generalna sekretarka Zveze sindikatov Slovenije imela priložnostni govor.

Na zborovanju je najprej spregovoril direktor TOZD Panonija Ptuj, tovariš **Branko Gorjup**, ki je na kratko opisal delovanje TOZD Panonija v dvajsetih letih. Glede na to, ker smo v junijski številki obširno poročali o razvoju Panonije, njegovega govora ne bomo ponavljali. V svojem govoru je poudaril pomen združitve z Mercatorjem in uspehe, ki smo jih v tem času dosegli. Prav tako je povedal, da ni naključje, da ob tem jubileju odkrivamo spomenik, saj v naših objektih delajo ljudje in del dela mora

S predstavljanjem naših TOZD tudi v tej številki nadaljujemo. Veseli nas, da vam je tak način predstavljanja in spoznavanja naših sodelavcev všeč. Ob obisku pri vas zvemo mnogo zanimivega iz dela in življenja v kolektivu; poveste nam, kako poslušate, pohvalite to in ono, zaupate nam tudi svoje težave. (Nadaljevanje na 4. strani)

POMOČ

KOZJANSKEMU

Na Kozjanskem se je zemlja stresla. Enkrat, dvakrat, večkrat! In ljudem, tega že tako revnega koščka naše domovine, prinesla hudo nesrečo. Hujšo, veliko hujšo, kot je bilo videti prvi trenutek. Kdo ve točno, koliko ljudi je ostalo brez strehe, doma. In kdo ve, kje bo sto in sto šolarjev jeseni sedlo v šolske klopi. Kajti, tudi šolam potres ni prizanesel.

Potrebna je pomoč, velika pomoč. Solidarnost nas vseh, celotne naše družbe. Še se spominjamo hudih potresov v Skopju, pa nato v Banja Luki. Zavihali smo rokave, pokazali človečnost in tistim ljudem pomagali. In zgradili smo jim nova mesta, nove domove. Takšne, v katerih bodo lahko varno živeli. Zdaj je treba pomoč Kozjanskemu. Tudi tu nismo ostali križem rok. Mnogo stavb je do kraja porušeni; zgraditi je treba nove. In koliko jih je treba popraviti! Še preden pride zima.

Solidarnost do soljudi, ki so utrpeli hudo škodo, smo pokazali tudi delavci Mercatorja. V solidarnostni sklad za pomoč Kozjancem smo nakazali enodnevni zaslužek. Med prvimi, ki so se odločili za to humano dejanje, pa je bila naša TOZD Emona.

M. B.

Pozdravni govor je imel direktor TOZD tovariš **BRANKO GORJUP**.

biti tudi kultura — umetnost, ki jo moramo bolj približati delavcu. Zraven zgradb moramo urediti tudi spomenike in prav naš spomenik, ki ga odkrivamo, bo poznejše rodove in tudi nas spominjal na težko delo, ki je bilo opravljeno v skladiščih.

Zbranim je spregovorila tudi sodelavka Mercatorja in generalna sekretarka slovenskih sindikatov tovarišica **Ivanka Vrhovčak**.

(Nadaljevanje na 2. strani)

Takole pa je naš fotograf ujel v objektiv stavbo v Lučah, v kateri je samopostrežba. Zapisa o tej trgovini tokrat ni, saj smo o njej že pisali. Povemo naj le to, da je prodajalna izredno lepo urejena in dobro založena.

Pa tudi pred samo trgovino je kaj prijetno, saj dekleta skrbijo za cvetje, ki daje že tako lepi trgovini še lepši videz.

Ob 20-letnici Panonije

(Nadaljevanje s 1. strani)

GOVOR TOV. IVANKE VRHOVČKOVE:

Tovarišice in tovariši, dragi sodelavci!

Pridružujem se vašemu današnjemu slavlju v čast 20-letnice delovanja Panonije in 25-letnice Mercatorja. Iskreno vam čestitam za uspešno razvojno pot, za vse velike uspehe, ki ste jih dosegli. Teh vaših uspehov se sodelavci Mercatorja še posebej veselimo, zato ker so najizdatnejši v zadnjih letih in jih je rodilo skupno združeno delo v Mercatorju.

V letošnjem jubilejnem letu smo in bomo ob raznih priložnostih napravili bilanco prehojene poti: ugotovili bomo, kako smo se razvijali, modernizirali malo-prodajno mrežo, grosistično dejavnost, se povezovali z industrijo, razvijali gostinsko, storitveno in drugo dejavnost. Zlasti tankočutno pa bomo ocenili rezultate skupnega dela v Mercatorju, še posebno obdobje novega samoupravnega organiziranja v TOZD in razmere, ki naj zagotovijo resnično neposredno samoupravno odločanje vseh delavcev TOZD in v združenem podjetju.

Vsega tega, vseh teh ocen ni mogoče opraviti ob eni sami priložnosti, kot tudi ni mogoče na hitro izmeriti vseh uspehov.

Zato mi dovolite, da izrabim to vaše slavje in na kratko povem samo dve, tri misli:

Z odkritjem spomenika skladiščnemu delavcu ob novem skladišču manifestiram delavci TOZD Panonije in Mercatorja enega izmed svojih največjih razvojnih in delovnih uspehov; v zadnjem obdobju ste zgradili moderen skladiščni objekt, ki daje neposredne pogoje za povečanje kakovostne grosistične dejavnosti, ki povečuje poslovni obseg TOZD Panonija in celotnemu Mercatorju, hkrati pa ste s tem objektom ustvarili delovne razmere, v katerih se bo skladiščni delavec Panonije lahko z modernimi delovnimi sredstvi vključil v sodobno skladiščno tehnologijo in si olajšal telesne napore.

Hkrati pa smo s tem objektom stopili še bliže industriji in ji na tem področju ustvarili boljše pogoje plasmata njenih izdelkov.

Prav je, da to poudarimo, da nas trgovske delavce vodi v širitev in modernizacijo poslovanja s predmetom blaga ta, združene interese: interes trgovine in industrije zato, ker bomo le s tem zavestnim spoznanjem pospešili medsebojno sporazumevanje, bolj pospešeno združevali delo in sredstva, pospešili stabilnejši razvoj našega gospodarstva, bolj enakomerno in pravično porazdelili sadove vložnega dela.

Ob tem bi nas rada spodbudila vse v Mercatorju, da se zavemo, da smo veliko in pomembno podjetje v našem gospodarstvu, da smo samoupravo v 25 TOZD dobro organizirali in da smo zato dolžni spodbujati samoupravni gospodarski razvoj, kot nam ga zastavlja nova ustava in sklepi kongresov ZK.

Za tak nastop, za združen delež gospodarstvu se moramo seveda najprej v Mercatorju, v 25 TOZD sporazumeti in dogovoriti.

Imamo dobro napisan in tudi sprejet samoupravni sporazum o združevanju v podjetje, dobro zasnovane druge samoupravne akte o združevanju dela in sredstev. Vse to je potrebno le spoštovati in izvajati. In zdaj je naloga družbeno političnih organizacij, ZK, sindikatov v vsaki TOZD in na ravni podjetja, vodilnih delavcev, samoupravnih organov, da ustvarijo vse pogoje, da bo pri uresničevanju naših samoupravnih aktov, v vsakodnevem samoupravnem poslovnem življenju sodeloval vsakdo med nami. Prepričana sem, da naši kolektivi v TOZD dobro vedo, kaj je interes TOZD, kaj je dobro za boljši vsestranski razvoj TOZD, da pa tudi vedo, da razdrobljena sredstva dajo drobiž, in da je zato potrebno po načrtu sredstva združevati in se skupaj sporazumeti in odločiti, kako jih bomo po vrstnem redu nalagali. Prav tako sem prepričana, da je v slehernem delavcu zakoreninjena zavest solidarnosti in da vidi v združenih organizaciji garancijo za soliden razvoj svoje TOZD, garancijo za svojo socialno varnost in garancijo za razvoj celotnega Mercatorja ter eksistenčno varnost vsakega delavca.

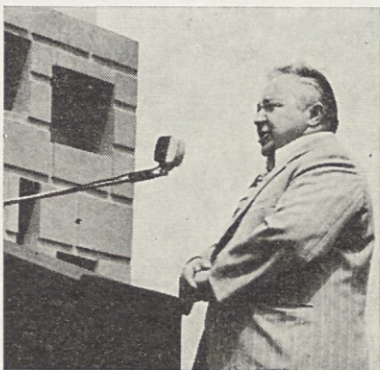
Razvoj Mercatorja in vseh njegovih samoupravnih delov mora postati zadeva nas vseh, slehernega delavca, ne le zato, ker nam to zagotavlja in omogoča nova ustava, ampak predvsem zato, ker smo lahko prepričani, da bomo s poglobljanjem samoupravljanja še bolj napredovali in da si bomo imeli ob naslednjem slavlju zato povedati še lepše podatke o naši uspešnosti.

Še enkrat čestitam k vašemu jubileju, želim da bi še naprej utrjevali svoje samoupravne odnose in krepili združeno delo v Mercatorju.

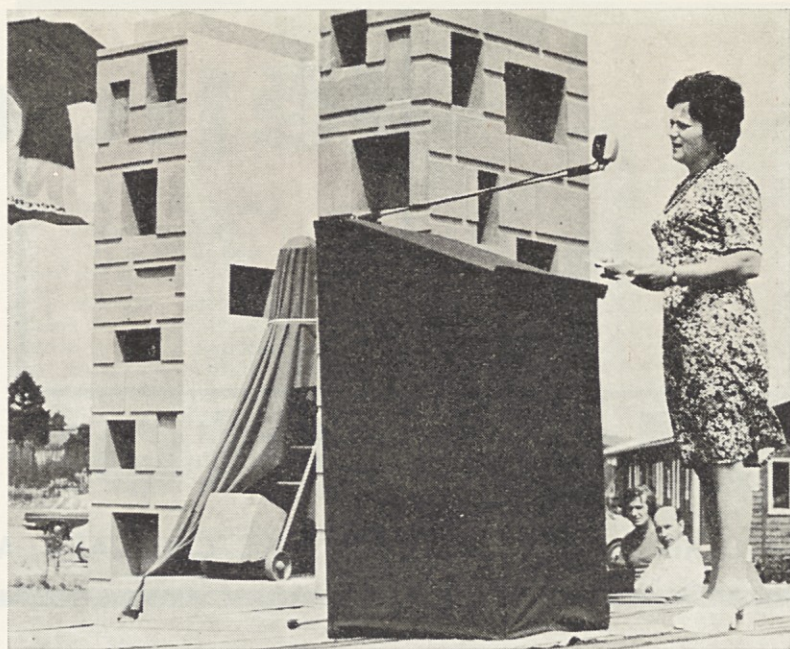
Delavcem TOZD Panonija je k jubileju čestital tudi generalni direktor, ki je opozoril na velike uspehe, ki jih je naša TOZD, kot ena največjih TOZD v Mercatorju, dosegla pri svojem delu.

Odkritje spomenika

Po pozdravnih govorih je Stanko Terbuc, visokokvalificirani delavec in prvi predsednik delavskega sveta Panonije, v imenu delavcev TOZD Panonija sprejel v varstvo spomenik in ga odkril. Spomenik je 4 m visoka kamnita plastika, ki predstavlja skladiščnega delavca pri delu z ročnim

Generalni direktor, tovariš ADOLF OSTERC, čestita kolektivu ob jubileju.

Tovarišica IVANKA VRHOVČAK je kot generalna sekretarka slovenskih sindikatov govorila na zborovanju.

vozičkom — rudlom, ki ga utesnjuje betonsko ogrodje, ki predstavlja in ponazarja utesnjenost v starih skladiščih.

Po odkritju spomenika je sledil kulturni program. Sodeloval je komorni moški pevski zbor iz Ptuja, ki je med najkvalitetnejšimi tovrstnimi zbori na Sloven-

skem, recitatorji in folklorna skupina šole Franc Osojnik iz Ptuja. Zaigrala pa je tudi ptujška godba na pihala.

Po slovesnosti so si delavci TOZD in vabljeni gostje ogledali skladišča in se seznanili z načinom dela.

Franc Zdravec

Spomenik je odkril tovariš STANKO TERBUC, prvi predsednik delavskega sveta TOZD Panonija.

Delegati samoupravnih organov in jubilariti med govorom predsednika delavskega sveta.

Jubilariti in delegati samoupravnih organov na slavnostni seji na Gorci.

Slavnostna seja delavskega sveta v TOZD Panonija

V prostorih priljubljenega turističnega doma na Gorci pri Podlehniku je bila 28. junija slavnostna seja delavskega sveta TOZD Panonija Ptuj. Poleg delegatov DS so bili prisotni tudi člani vodstev družbeno-političnih organizacij v TOZD in jubilariti, ki so v podjetju 20 in 10 let.

Zbranim je spregovoril predsednik delavskega sveta TOZD tovariš **JANEZ ZUPANIČ**. Najprej je orisal prehojeno pot Panonije, ki je bila ustanovljena pred dvajse-

Od trgovine na veliko do trgovine na malo, proizvodnje, gostinstva in storitev

Od skromnih začetkov, ko je imela samo grosistično dejavnost v starih kletah, podstrešjih in drugih več ali manj neprimernih prostorih, se je Panonija razvila v močno organizacijo z naj sodobnejšimi postavnimi prostori. Ne smemo več govoriti, da je to samo trgovska organizacija, saj so bili okviri trgovine krepko preseženi. Ze iz same firme TOZD je razvidno, da ima danes trgovino na veliko in malo, gostinstvo, proizvodnjo in storitve, vendar nobeni od dejavnosti ne bi smeli dati prednosti, ker se vse dejavnosti povezujejo v zaključeno celoto in dajejo celotno sliko sedanjega Panonije v okviru podjetja Mercator.

Trgovina na debelo po 20 letih v novih prostorih

Trgovina na debelo je ravno za svojo dvajsetletnico delovanja dobila primerne prostore, res da ne še v celoti, vendar je velik del te dejavnosti prenešen na novo lokacijo, kjer ima velike možnosti nadaljnjega razvoja. Dolgoletna želja po novih prostorih se je uresničila le nekaj mesecev pred proslavo dvajsetletnice in četrte obletnice priključitve k Mercatorju. Skladišča še niso popolna. Manjka precej osnovne opreme, ki bi omogočila delavcem boljše delovne razmere.

Ta prva dejavnost Panonije se bo lahko še nadalje razvijala in dosegala precej boljše rezultate, ko bo v celoti preseljena na novo lokacijo in ko bomo lahko v celoti izpraznili prostore, ki jih imamo še vedno v najemu zaradi velikega obsega dela.

Prodaja na drobno močno razvita

Podjetje Panonija je pred 16 leti spoznalo, da mora imeti tudi lastne prodajalne, zato je pričelo

priključevati prodajalne, ki so do takrat poslovale kot samostojna podjetja. Nekaj prodajaln pa je Panonija ustanovila sama. V teh letih so prodajalne dosegle zavidljivo raven po svoji organiziranosti i noprremljenosti, čeprav je še pet prodajaln neprimernih in bodo urejene v tem letu. Vse prodajalne morajo biti funkcionalne in primerno opremljene ter

primerno velike, dasiravno so v Halozah ali v najrazvitejših industrijskih centrih, kjer je kupna moč prebivalstva močnejša. Resnica je, da prodajalne v manj razvitih področjih niso rentabilne, vendar moramo tudi tem krajem zagotoviti preskrbo in ne samo večjim centrom, kjer je kupna moč prebivalstva večja.

(Nadaljevanje na 8. strani)

Predsednik delavskega sveta TOZD Panonija tovariš **JANEZ ZUPANIČ** govori slavlencem na svečani seji DS TOZD.

timi leti. Takrat je zaposlovala 50 delavcev, ki so delali v grosistični dejavnosti. Malokdo je takrat razmišljal o daljni perspektivi in razvoju podjetja, verjetno pa ni bilo nikogar, ki bi lahko predvideval, da se bo iz tako malega podjetja razvila v dvajsetih letih tako velika organizacija, ki ima preko 700 zaposlenih, 186 učencev, 12 študentov na srednjih, višjih in visokih šolah ter da bo ta organizacija v tako kratkem času dosegla tako velike uspehe.

V kulturnem programu je sodeloval tudi moški komorni zbor iz Ptuja pod vodstvom dirigenta profesorja **BRANKA RAJSTERJA**.

Mladi folkloristi iz osnovne šole **FRANC OSOJNIK** so navdušili.

Tokrat predstavljamo:

TOZD »JELKA« Gornji grad

(Nadaljevanje s 1. strani)

In te zapiske potem natisnjene v našem časopisu pošljemo med skorajda šest tisoč bralcev. Preveliki in preveč oddaljeni smo pač, da bi se spoznavali na kak drug način. Tiskana beseda pa se tako spremeni v most, ki premaga še takšne razdalje.

Tokrat vam prinašamo zapiske iz prelepe Savinjske doline. Ko smo bili pred kratkim na obisku v Gornjem gradu, Ljubnem, Lučah in še kje, smo v beležnico spet zapisali kup zanimivosti; naš fotograf pa je na filmski trak ujel še tisto, česar se zapisati ne da.

ANDREJKA ŽEROVNIK, PRESEDNICA POSLOVODNEGA ODBORA

Torej, pred kratkim smo odšli v Savinjsko dolino. Na obisk k naši TOZD »Jelka«, ki posluje v sklopu nedavno ustanovljene Skupnosti TOZD Detajl.

V Gornjem Gradu, nad samopostrežno prodajalno, smo v pisarni našli tovarišico Andrejko Žerovnik.

»Če bi prišli malce prej, nas bi še ujeli na sestanku«, je dejala simpatična Andrejka, ko sem potrkal na vrata TOZD »Jelka« v Gornjem Gradu.

»Imeli smo sestanek poslovnega odbora naše TOZD; tretji sestanek, odkar smo združeni v Skupnost TOZD Detajl.«

Poslovodni odbor razen tovarišice Žerovnikove sestavljajo še Jožica Knapič iz Luč ob Savinji in Albin Zamernik iz Ljubnega. Predsednica tega odbora je tovarišica Andrejka Žerovnikova. Na upravi v Gornjem Gradu sta razen nje in snažilke zaposleni še dve tovarišici, ki pa sodita v delovno skupnost TOZD Detajl.

TOZD Jelka je ena naših manjših TOZD, saj šteje skupno le štiriintrideset redno zaposlenih in šestnajst učencev. Le-teh je sorazmerno veliko, ker je v teh krajih malo možnosti za zaposlovanje v industriji.

Kje pa delajo ti ljudje? V dvanajstih prodajalnah, vse od Šmartnega ob Dreti, pa preko Gornjega Grada, Ljubnega, do Luč. Tri prodajalne so urejene v sodobne samopostrežbe, v Ljubnem je moderna blagovnica; tu in v Konjskem vrhu je tudi bife. Ostale prodajalne so klasične. Za letošnje leto so postavili plan v višini 2,4 milijarde dinarjev in vse kaže, da bo zastavljen plan tudi dosežen.

TOZD Jelka je bila dolgo časa samostojna poslovna enota, nato se je združila v Detajl, pred dobrima dvema mesecema pa je tudi podpisala samoupravni sporazum o združevanju v Skupnost TOZD Detajl.

»Zelo smo za to, da smo samostojna TOZD«, je povedala tovarišica Žerovnikova. »Združeni v taki skupnosti lahko lepo in dobro delamo. Prevzemamo in dajemo izkušnje drug drugemu; ko pridemo skupaj, poizkušamo reševati te in one probleme in se pogovorimo o delu.«

Delovni kolektiv TOZD Jelka je majhen; kot smo že povedali, šteje le 34 redno zaposlenih delavcev. Veliko od njih jih je v raznih odborih in komisijah, vse od poslovnega odbora, ki je obenem izvršilni odbor, do delavskega sveta, sveta za medsebojna razmerja, sveta delavske kontrole itd... In mnogi imajo razen službene obveznosti prvici tudi druge dolžnosti.

Andrejka Žerovnik ima za seboj že enaindvajset službenih let. Od tega je osemnajst let pri Mercatorju, sedemnajst let pa opravlja delo računovodje. Zdaj je vodja pisarne.

Ker je pri podjetju res že dolgo časa, smo jo še povprašali, kako ji je všeč pri Mercatorju.

»Najbolje se mi zdi to, da smo v času, odkar smo se priključili k Mercatorju, obnovili vse prodajalne. Iz skupnih naložb smo zgradili blagovnico v Ljubnem in samopostrežno prodajalno v Lučah. To si štejem v največje zadovoljstvo. Povem vam, da, če bi bili kjerkoli drugje, ne bi toliko dosegli; pa naj bodo to novogradnje ali adaptacije.«

V Ljubnem smo obiskali blagovnico. Poslovodja, tovariš Albin Zamernik, je tudi predsednik sindikata TOZD »Jelka«, razen tega pa tudi član poslovodnega odbora.

V LJUBNEM: RAZGOVOR S PRESEDNIKOM SINDIKATA

»Mogoče smo malo premalo aktivni«, je povedal tovariš Albin Zamernik, predsednik sindikata TOZD »Jelka«. »V kolektivu nas je malo in kakršne koli akcije težko organiziramo. Samo poglejte, Mercatorjeva športna tekmovanja na primer: Radi bi sodelovali, a ekipe ne moremo sestaviti. In tako ni nič. No, lani smo sodelovali na smučanju. V občinskem merilu je ženska ekipa dosegla lep uspeh; tekmovalke so se uvrstile na prvo mesto. Sicer pa smo drugače naredili

kar veliko. Izpeljali smo vse volitve, tako v okviru TOZD, Skupnosti TOZD Detajl, podjetja Mercator in občine.

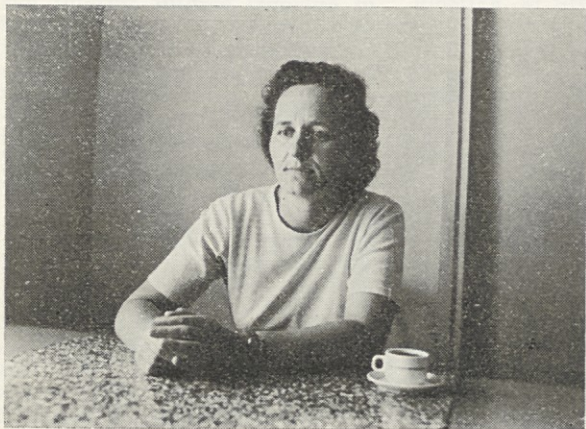
No, ne pozabimo tudi na naše sodelavke ob Dnevu žena, pa na upokojeince, jubilate.«

Tovariš Zamernik je tudi član poslovnega odbora.

»Skrbeti moramo za nabavo blaga za vse naše prodajalce«, je povedal. »Predvsem skrbimo za nakup blaga, ki se težko dobi. Na svojih sestankih razpravljamo o tekočih problemih. Nabava

No, tole pa je bife v Ljubnem. Prav lepo urejen in skoraj vedno poln. Mi pa smo napravili tale posnetek, ko so bila vrata za obiskovalce že zaprta.

Tovarišica Andrejka Žerovnik. Kot predsednica poslovodnega odbora ima vedno polne roke dela in skrbi.

V tej stavbi v Gornjem Gradu je uprava TOZD »Jelka«. V pritličju pa je samopostrežna prodajalna.

blaga nam včasih povzroča veliko težav, saj smo od Mercatorjevega skladišča precej oddaljeni. Veliko artiklov tako kupujemo drugod, okrog sedemdeset odstotkov.

No, naj konec koncev zapišemo tudi to, da je tovariš Zamernik sicer poslovodja blagovnice v Ljubnem. Moramo poudariti, da je na prodajnih policah moč videti veliko izbiro blaga in kot pravi tovariš Zamernik, takšne izbire ni daleč naokrog. V celi dolini nikjer drugje ne dobiš obutve, konfekcije in še marsičesa.

In trgovina z železnino in tehničnim blagom ter gradbenim materialom je tudi poznana daleč naokrog. Sploh takomenovane bele tehnike, predvsem hladilnikov in zamrzovalnih skrinj se proda veliko. V še tako oddaljene

hribovske vasi vedno bolj in bolj prodira tudi to.

No, vse to zagotavlja tudi lep poslovni uspeh. Približno 85 milijonov mesečno; ta številka pomeni kar lep izkupiček. Kljub vsemu, višjim cenam, pa zamrz-

njenim maržam, promet ne upada; nasprotno, raste iz dneva v dan.

Tako so vsi zaposleni, vseh enajst redno zaposlenih in pet učencev, lahko zadovoljni.

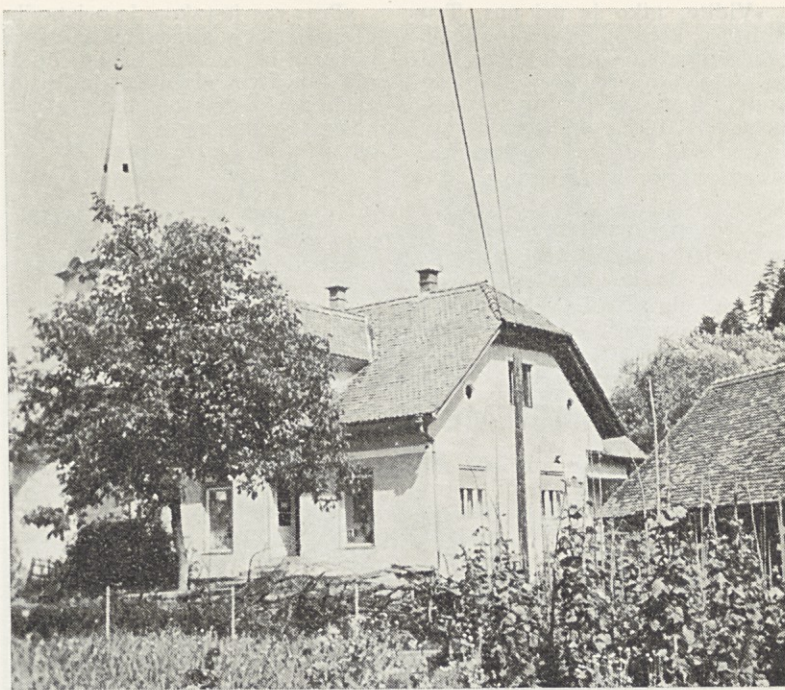
PRI MERCATORJU V ŠMARTNEM OB DRETI

Ko smo jo pred kratkim mah-nili na Štajersko, da bi obiskali nekaj prodajalnih naše TOZD »Jelka« in se z ljudmi pogovorili o delu, življenju, smo se najprej zaustavili v Šmartnem ob Dreti.

Pravzaprav niti nismo imeli tega namena, pa smo zadnji hip pritisnili na zavore. Kajti, komaj, komaj smo opazili od sonca močno obleden oranžni »M« in pušci, ki je kazala proti trgovini.

kruha. Ko pridem domov, ga vzamem ven. Zvečer bo že dober za jest, takšen bo, kot svež.«

No, pustimo kruh, ki ga včasih res zmanjka, tako kot otrobov ali cementa. Ampak ljudje so vseeno zadovoljni. Dobijo vse, kar žele, skoraj čisto vse. Kaj vse je bilo videti v trgovini! Razvrščeno v policah, zloženo v predalih, postavljeno pod steklo, naloženo na tleh, na pultu, obešeno na obe-

V teje hiši pa je naša prodajalna v Šmartnem ob Dreti, ki prebivalcem tega kraja nudi vse, kar potrebujejo za dom.

Trgovina v Šmartnem ob Dravi je bila polna; tako polna, kot so tudi prodajne police. Le pogledjte!

Pa nas je firbec zanesel tja. V hišo, malo odmaknjeno od ceste, koder je trgovina naše TOZD »Jelka«. Takšna, prava kmečka trgovina, za naše razmere morda malce nevsakdanja.

Ljudi je bilo polno; bilo je dopoldne in gospodinje so nakupovale vse mogoče stvari. Tiste iz vasi iz druge, ki prihajajo v trgovino malo od dlje, iz oddaljenejših hribovskih vasi. Peš in s cekarji, košarami, mrežami; pa z vozički in tudi z motornimi kolesi — z nahrbtniki na ramah.

Vonj po dobrem, svežem kruhu, domačem seveda, je prevladal vse druge. Lepo zapечeni hlebci so kar vabili. Ljudje so kupovali po cele hlebce, tudi po dva, tri. Možak, ki je sedel na vreči za vrati, je imel v košari dva hlebca. Pa se je začel vseeno pritoževati, da kruha ni vedno dovolj. Da ga večkrat zmanjka, je pristanil. In za njim so se razgovorile tudi druge ženske, ki so nakupovale.

Prodajalka za pultom je bila malce v zadregi; rahla rdečica ji je prekrila obraz. Malce prej sva se pogovarjala, da so ljudje zadovoljni, da dobe tod vse.

»Ja, kruha res včasih zmanjka,« je dejala, »večkrat ga pa tudi ostane. Nikoli ne veš, koliko ga je treba naročiti. Če ga bi ljudje en dan prej naročili, bi ga imela vedno ravno prav.«

»Sicer pa nič zato, če je kruha zmanjkalo,« je pristavila ženska, ki jo je s prazno košaro mahala proti domu. »Bom pa iz zmrzovalne skrinje vzela hlebec. Veste, skoraj ni hiše, ki bi bila brez skrinje. To je pri nas res treba. Razen drugih stvari, ki jih damo v skrinjo, napravimo tudi zalogo

šalnikov. Tukaj je mogoče kupiti vse, tudi piskre in metrsko blago, pa metle in talne obloge, steklo, seveda vso špecerijo, semena, pa Mölny pleničke, dvakrat tedensko tudi predpakirano meso...

No, kaj bi našteval vse. Toliko ali pa še več je moč dobiti, kot v kakšni dobro založeni trgovini v mestu. Ali, kot je rekla Jožica za pultom, da se pri Mercatorju v Šmartnem vse dobi.

Kraj je majhen. In za marsikoga od rok. Zato je treba po-

skrbeti, da so tisti, ki prihajajo semkaj nakupovat, kar se da najbolj zadovoljni. Tudi gradbeni material imajo, cement, opeko; in za opremo stanovanja tudi pohištvo. Kdo bi si mislil!

Poleti je prometa več kot v mrzlih, zimskih mesecih. Ljudje si preskrbijo zaloge moke, sladkorja, olja, soli. Po cele vreče, po cele zaboje kupijo. Pozimi je seveda pot v dolino iz hribovskih vasic naporna, pretežka.

»VIDITE, TAKO JE PRI NAS«

Zraven bifeja v Konjskem vrhu je tudi trgovinica. Majhna prodajalna, ki skrbi za prebivalce tega kraja in tiste, ki prihajajo nakupovat iz bližnjih hribovskih vasi.

Trgovinica je odprta od osmih zjutraj do treh popoldne. Rekli boste, malo; toda dovolj za potrebe kraja in okolice. Ljudje so se privadili na tak delovni čas prodajalne. Prihajajo po to in ono; poleti napravijo zaloge tudi za dolge zimske dni, ko je pot v trgovino težka. Sladkor, moko, olje, to kupujejo v večjih količinah. Kajti pozimi je težko za vsako malenkost prihajat v dolino.

»Vse tisto, kar je potrebno za gospodinjstvo, imamo,« je povedala Anica Žgajnar, poslovodkinja. »Zdaj poleti je prometa več kot pozimi. Mesečno se v blagajni nabere takole okrog pet do šest milijonov dinarjev.«

Medtem, ko sem se pogovarjal tudi z učenko, simpatično Majdo Orešnik, je v trgovino prišla nakupovat Rezka Zamernik.

»Od kod prihajate, gospa,« sem vprašal.

»Kar daleč sem doma,« je odvrnila, »dobre tri kilometre od tod. In to v hrib. Če se ne bi pripeljala z mopedom, bi peš potrebovala debelo uro.«

»In prihajate redno semkaj nakupovat? Dobite tisto, kar potrebujete v gospodinjstvu?«

»Seveda, tod kupujem redno. Nekatere stvari nakupim v večjih količinah, sploh za čez zimo. Tisto nam potem pripeljejo domov s kombijem. Prevoz pa nam omogočijo delavci, ki gredo na delo v hribe.«

Vprašate, če sem zadovoljna. Sem, seveda sem. Dobim tisto, kar hočem. Mleko pa je pri kmetih. Kruh, aha, morda ne veste, da ga trgovina ne prodaja. Pek ga pripelje sam in ob določenem času je na dogovorjenem mestu; kar iz avta ga prodaja.

Vidite, tako je pri nas, malce drugače kot v mestu.«

Gospodinja Rezka Zamernik, nekje iz hribov nad Konjskim vrhom, je prišla s hčerko nakupovat. Pravzaprav sta se pripeljali z mopedom; le kdo bi tako daleč nosil težke cekarje.

»Vidite, tako je pri nas. Trudimo se, kolikor moremo,« je dejala simpatična prodajalka, Jožica Golob. »Malo nas je, s poslovodkinjo sva sami; imava pa še učenca. Pa gre. Lepo prodajamo, takole od dvanajst do šestnajst starih milijonov iztržimo na mesec.

Danes poslovodkinje ni. Šla je nabavljat razno blago. Zapišite tudi to, da je prizadevna, zelo se trudi, da ustreže vsem, ki prihajajo nakupovat.«

OB SLABEM VREMENU VEČ OBISKA

Na poti proti Lučam, naj mi pogrede povem, da je bilo strahansko vroče in žeja je bila neznošna, je majhen kraj, pravzaprav nekaj hiš ob cesti, Konjski vrh. In na srečo smo ob cesti zagledali razen trgovine tudi bife. Mercatorjev, seveda.

V bifeju smo se odžejali in nabrali moči za naprej, obenem pa še malo poklepetali s tovarišico Rezko Zamernik, ki nas je postregla.

»Veste, kraj je majhen. Ljudje ne zahajajo pogosto semkaj, pa

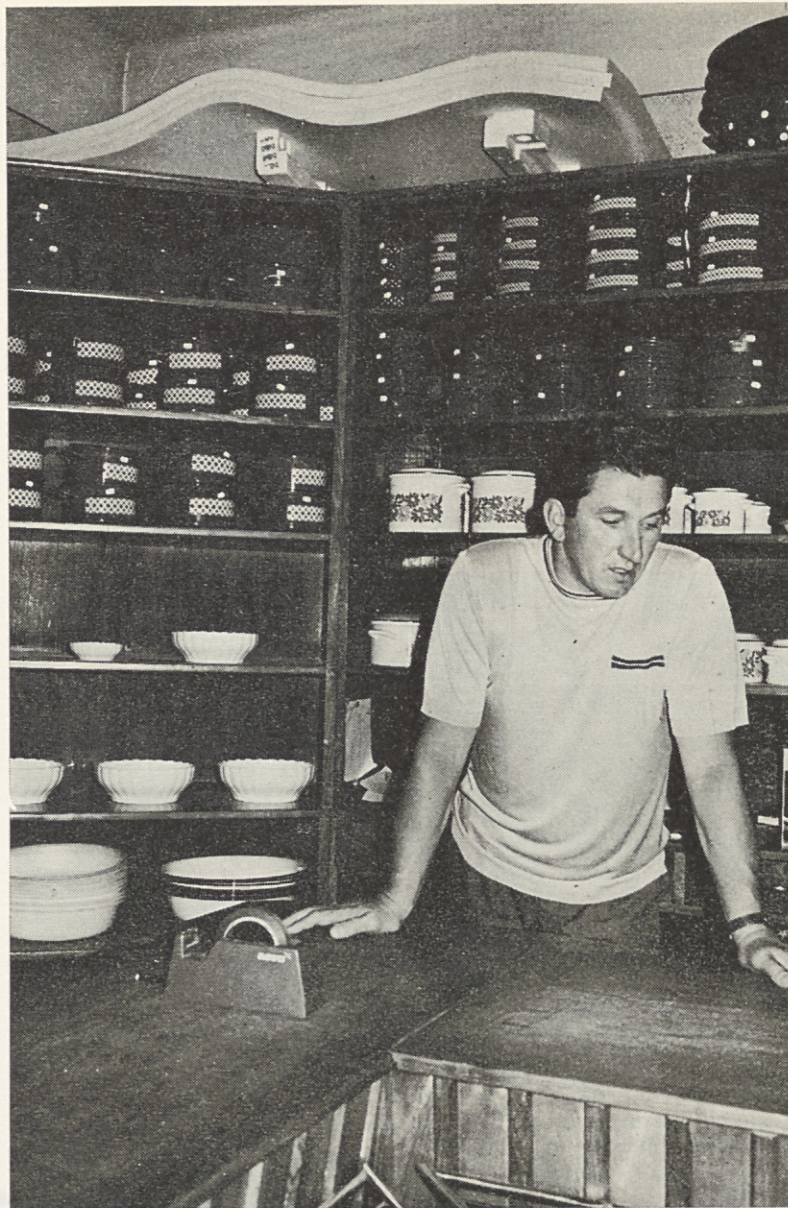
»Prav res je tako,« je pristavila gospa, ki je nakupovala in slišala tudi najin pogovor. »Poslovodkinja Anica res skrbi za vse. In ne gleda na to, da gre domov takrat, ko se trgovina zapira. Pogostoma ostane tudi pozno popoldne. Ni samo delo za pultom. Treba je urediti vso administracijo. To pa se dopoldne, ko je trgovina odprta in polno ljudi, ne da.«

Zahvalili smo se za pogovor in odšli naprej. Obenem pa smo obljubili, da se v Smartnem ob Dreti še kdaj oglasimo.

tudi veliko ne zahtevajo. Tako dela res ni veliko, nobene gneče ni. Več obiskovalcev je le ob ponedeljkih in petkih; takrat gozdni delavci odhajajo v hribe oziroma se vračajo. Pa tudi takrat, ko je slabo vreme; takrat je pri nas tudi bolj živo.«

Škoda, da ni vsak dan tako, kot ob ponedeljkih in petkih. Ko smo bili tam, je bilo prazno in kar malce dolgočasno se nam je zdelo.

Kljub hudi poletni vročini, ko bi človek pričakoval, da si bo žejo gasilo več ljudi.

Tovariš Slavko Hren, predsednik Delavskega sveta TOZD »Jelka«.

SLAVKO HREN, PREDSEDNIK DELAVSKEGA SVETA

V Gornjem Gradu, v prodajalni z železnino, je zaposlen tovariš Slavko Hren. Kot poslovodja

uspešno vodi to prodajalno, ki razen železnine, tehničnega blaga, posode, stekla in drugih drobnarij, prodaja tudi gradbeni material.

Sicer pa je v svoji TOZD tovariš Hren predsednik delavskega izvršilnega odbora.

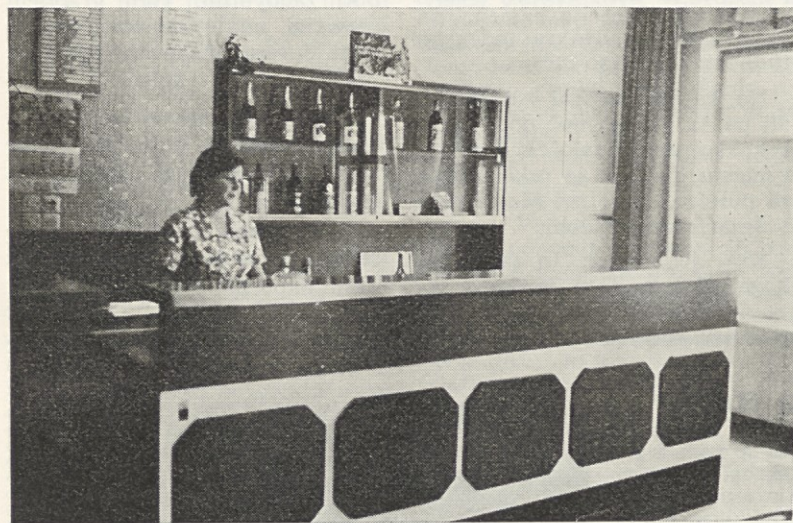
»Dela je kar veliko, sestankov vedno dovolj,« je dejal. Zdaj so za nami polletne inventure, ki smo jih izvedli v samopostrežnih prodajalnah. Rezultati zaenkrat še niso znani, a upam, da smo dobro gospodarili. Tu je čas dopustov, pripraviti je bilo treba odločbe.

Tudi novo šolsko leto je tu; pravzaprav učno. Sprejeli smo tri učence in jih dali v uk prodajalnam, ki so prosile zanje.«

Delavski svet TOZD »Jelka« šteje sedem članov, od tega so štiri pomočniki in tri poslovodje. Delavski svet se zavzema predvsem za boljši uspeh v poslovanju, budno spremlja vse obračune in jih primerja z ostalimi TOZD.

»Sestajamo se približno enkrat na mesec, če je kaj posebnega se dobimo tudi večkrat.«

Razen tega, da je tovariš Hren predsednik delavskega sveta v svoji TOZD, je tudi delegat v Skupnem delavskem svetu. Kako je sprejel to funkcijo, kaj meni o delu v tem organu, na vse to nam je odgovoril takole:

Bife v Konjskem vrhu nas je pričakal prazen. Škoda, saj je prav prijetno urejen.

TO IN ONO IZ TOZD JELKA

● V Ljubnem je prav pred blagovnico avtobusna postaja. In med tem, ko imajo avtobusi postanek, potniki kaj radi zaidejo v Mercatorjev bife v blagovnici. Res, prav pripravno; okrepčajo se lahko s sendviči, popijejo kozareček te ali one pijače in prenekateri tudi poklepetajo ob skodelici kave.

Toda naj zapišemo ob tem tudi to; bife namreč nima stranišča, kar predstavlja dostikrat veliko pomanjkljivost. Prostor, kjer je bife, je bil v začetku namenjen prodaji spominkov, kasneje pa so se domislili, da bi bil bolj donosen, urejen v bife.

Stranišča torej ni. Savinjeci niso ostali ravnodušni do tega, pa so se domislili tole. Že tretje leto zapored so ob pust-

nem karnevalu postavili pred bife improvizirano stranišče in ga, času primerno, seveda tudi niso pozabili opremiti s šaljivim in zbadljivim napisom.

● Tako kot ljudi povsod drugje, tudi Savinjeci tare stanovanjski problem. Le s to razliko, da je tod malce drugačne vrste. Gradnje za tržišče ni in ljudje si sami postavljajo prikupne hiše. V TOZD »Jelka« pravijo, da letno ustvarijo okrog sedem starih milijonov sredstev za stanovanjsko izgradnjo. Perečih problemov na srečo ni in denar, ki ga imajo, porazdelijo tistim prisilcem, ki ga najbolj potrebujejo.

● Zapisali smo že, da je v TOZD »Jelka« precej učencev. Toda, ko jim poteče učna do-

ba in šolski pouk, kaj radi zapuste trgovino. Nekateri ostanejo doma, večina pa jih išče zaposlitev v mestu. Precej je takšnih, ki se vpišejo na srednjo komercialno šolo. Ker pa so od mesta preveč oddaljeni, se preselijo tja in obiskujejo šolo.

● O vprašanju sobotnega dela si pri TOZD »Jelka« ne belijo glave. Zaenkrat to pri njih še ne predstavlja perečega problema, saj ob sobotah posluje le ena samopostrežna prodajalna non-stop. Vse ostale prodajalne pa so ob sobotah popoldne zaprte.

● Osnovne organizacije ZK v TOZD »Jelka« nimajo, prav tako pa tudi ni osnovan aktiv mladih delavcev.

»Na zasedanja Skupnega delavskega sveta prihajam kar se da dobro pripravljen. Materiale dobimo pravočasno in bogato pripravljene. Tako se lahko doma dobro pogovorimo o vsem in pripravimo na to, kaj bomo povedali na zasedanju Skupnega delavskega sveta. Vse, kar se važnega dogaja v naši TOZD.«

Razen teh dveh dolžnosti pa to-

variš Slavko Hren zastopa TOZD »Jelka« tudi v Skupnem izvršilnem odboru. Torej je res polno zaposlen in vsa tekoča dogajanja v svoji TOZD mora temeljito poznati.

»Zavedam se,« je še dejal, »da s temi funkcijami zastopam svojo TOZD in dobivam tudi pove-zavo s celim podjetjem.«

TUDI V LUČE SMO ŠLI

Naš obisk pri TOZD »Jelka« smo strnili v Lučah. Dve Mercatorjevi prodajalni sta tam; samopostrežba s tekstilnim oddelkom in klasična prodajalna z železnino in tehničnim blagom.

Ceprav je bila že spuščena roleta, ura je bila že skoraj tri, vendar smo vseeno poskusili srečo. Potrkali smo in hip za tem je poslovodja, tovariš **Anton Breznik**, prišel odpret.

»Veste, dela je vedno dovolj. Takole po službi še malo ostane, da uredim dospetja, račune,« je začel pripovedovati.

No, povedal sem mu, da sem od časopisa in da ga predolgo res ne bom zadrževal. Imel sem namen tovariša Breznika predstaviti; pa ne kot poslovodjo prodajalne z železnino, tehničnim

blagom, barvami in laki, pa z gradbenim materialom, temveč kot delegata Skupnega delavskega sveta podjetja Mercator.

V kolektivu je tovariš Breznik že dolga leta. Pravzaprav pa je bil prav on skupaj s tovarišem Zavolovškom tisti, ki se je pred leti z generalnim direktorjem, tovarišem Ostercem začel pogovarjati o integraciji bivšega trgovskega podjetja »Jelka«.

O svojem delu delegata v Skupnem delavskem svetu pa je dejal:

»Kot delegat v tem organu samoupravljanja moram predvsem temeljito poznati svojo TOZD. Z delom in vsem samoupravnim življenjem moram biti dobro seznanjen. Le na ta način se lahko potem vključiš v skupno delo.

Mislim, da je eden izmed pogojev za delegata v SDS tudi ta, da si dolgoletni član kolektiva; zaradi tega ti je vsa problematika poznana. Kolektiv ima zaupanje vate, da boš kot delegat kar najbolje reševal zadane naloge v okviru možnosti in predpisov svoje TOZD, kakor tudi ostalih TOZD v podjetju.

Celotnemu delovnemu kolektivu, ki mi je zaupal vse zadane naloge, se ob tej priložnosti najlepše zahvaljujem.«

● Vse prispevke o TOZD »Jelka« Gornji Grad je pripravil in zapisal Mile Bitenc, fotografiral je Kancijan Hvastija.

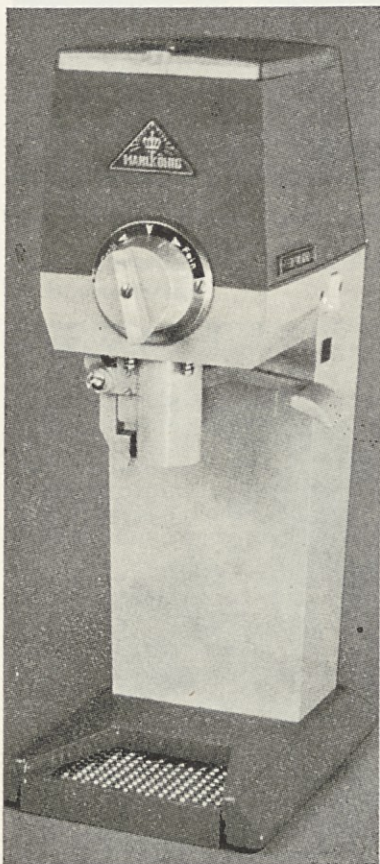

Tovariš Anton Breznik, poslovodja prodajalne z železnino in tehničnim blagom v Lučah je tudi delegat Skupnega delavskega sveta.

IZ INVESTINEGA PRODAJNEGA PROGRAMA

Mlin za mletje maka, proizvod zahodno nemške firme Mahlkoenig — tip COLUMBIA M imajo pri TOZD Investa zopet na zalogi. Mlinček je lepe in moderne oblike, v dvobarvni izvedbi, težak samo 12 kg, njegove dimenzije pa so 24 × 29 × 53 cm. Kapaciteta mletja je 400 g maka na minuto.

M. Hočevar

MLADI ROD

Majdo Orešnik smo srečali za prodajnim pul-tom v prodajalni Konjski vrh. Domačinka pravi, da je. Že drugo leto se uči trgovskega poklica. Je zadovoljna, še tem bolj, ker se ji je ponudila priložnost, da se izuči v domačem kraju.

Zdaj Majda opravlja praktično delo in to ji je v veliko zadovoljstvo. Pravi, da je rada med ljudmi. No, pred seboj ima pa tudi še pouk v šoli; le-to obiskuje v Ljubljani in je v tem času v internatu.

Ko se prodajalna zapre, je Majda prosta. V domačem kraju ne najde zabave; premajhen je. Treba je v Luče ali Ljubno, kjer je dovolj prijateljev in vesele družbe.

Slavna seja delavskega sveta v TOZD Panonija

(Nadaljevanje s 3. strani)

Po integraciji z Mercatorjem je bila zgrajena v Ptuj najsoodobnejša blagovnica. Tako smo v Ptuj zadržali precej kupne moči in privabili še več kupcev iz sosednjih krajev.

Gostinstvo in storitve vzporedno s trgovino

Sedanjí gostinski lokali — bifeji ob prodajalnah — so res še skromni in skoraj v povojih, vendar pričakujemo, da se bo ta dejavnost še nadalje razvijala. V nekaterih krajih, kjer po več kilometrov ni nobenega gostinskega lokala, smo uredili ali pa še pripravljamo ureditev manjših bifejev, kjer bodo prebivalci lahko koristili tudi te naše usluge. To nam narekujejo po eni strani lokalna potreba, po drugi strani pa dejstvo, da posamezniki, ki jih je vedno več, pijejo v prodajalnah, kar povzroča številne nevšečnosti zaposlenim. S tem se bo to omejilo, obenem pa potrošnikom nudilo primernejšo konzumacijo v primernih prostorih.

Tako kot gostinstvo se tudi storitvena dejavnost razvija kot dopolnilo trgovine. Zraven prodajalne Steklo porcelan je bila vrsto let steklarska delavnica. Preselili smo jo v primernejše prostore. Tako so nam dane vse možnosti, da prevzamemo vsa steklarska dela (zasteklitev vseh stanovanjskih zgradb v Ptuj in okolici, peskanje in graviranje stekla ipd.) na našem področju in posegamo še na sosednja mesta, kjer smo si pridobili že precejšen ugled in dobivamo vse več ponudb.

Krojaško-šiviljska delavnica, ki je bila priključena k Panoniji v lanskem letu, dela oblike in druga oblačila po meri in bo sčasoma prešla tudi na izdelavo drugih potrebnih proizvodov, ki bodo dopolnjevali sedanjo dejavnost.

Zraven teh delavnic se je razvila še delavnica za popravila motornih koles, predvsem iz programa TOMOS in ROG.

Ostale delavnice zaenkrat opravljajo usluge za Panonijo in sicer zidarji, mizar, električar in aranžerji.

Proizvodnja je še zelo mlada, ima pa dobre temelje in možnosti razvoja

S proizvodnjo smo se pričeli ukvarjati šele v letu 1973, ko je bil ustanovljen obrat Zaščita, ki izdeluje zaščitna sredstva za zaščito delavcev pri delu. Poleg lastne proizvodnje pa ta obrat

Tovariš **JANKO MEGLIČ**, vodja krojaško-šiviljske delavnice, je pri Panoniji šele eno leto, v delavnici pa že 29 let. Po priključitvi k Panoniji so postali enakopravni člani velike Mercatorjeve družine. To-

prodaja celoten asortiman osebnih zaščitnih sredstev, ki jih potrebujejo različne panoge gospodarstva. Ta, najmlajši kolektiv je dosegel v prvem letu poslovanja odlične rezultate, pa čeprav dela v neurejenih delovnih razmerah. Realne možnosti so, da se z manjšimi sredstvi in ob ugodnih drugih razmerah v kratkem času uredijo primernejši prostori. O tem so delavci obrata in celotne TOZD Panonija že razpravljali in ugodno ocenili sedanja prizadevanja v tej smeri. Inšpektor dela je izdal odločbo, da se morajo urediti in izboljšati osnovne delovne razmere, kar pa je v sedanjih prostorih težko napraviti in so se raje odločili za primernejšo rešitev.

V nadaljevanju je tovariš **Zupanič** poudaril, da je vsaka organizacija združenega dela lahko ponosna, ko ima tako razumevaljoče delavce, ki z odtegovanjem, vestnim in pridnim delom gledajo naprej in se mnogokrat zadovoljijo z manjšim deležem sadov svojega dela na račun novih vlaganj, ki bodo dajala boljše sadove in še večje rezultate.

Uspehi podjetja niso odvisni samo od strojev in sredstev s katerimi razpolaga, temveč so v veliki meri odvisni od pridnosti ljudi — delavcev, ki v njih delajo. Vsak posameznik pa lahko najuspešnejše dela tam, kjer se dobro počuti, kjer ima urejene delovne razmere, kjer so odnosi in način dela takšni, da lahko vsak izrazi svoje mnenje, pove kritiko in predloge, kjer lahko nemoteno ustvarja na delovnem mestu in kjer lahko odloča o sadovih svojega dela.

Ob koncu se je zahvalil vsem jubilarom, ki jih je letos 61, za trud in prizadevnost ter jim izročil priložnostna darila. Slavljenec se je za uspešno 10- in 20-letno delo zahvalil tudi direktor TOZD Panonija, tovariš **Branko Gorjup**, z željo, da bi mlajšim in novim delavcem bili vzgled pri njihovem delu in dobri svetovalci.

krat smo ga fotografirali na proslavi, ko se je v imenu jubilarov zahvalil za izkazano pozornost in darila. — Sledila je ena zahvala jubilarov. Izrekel jo je tovariš **MAKS ZURAN**.

Vzdušje po slovesnosti je bilo prijetno. Zaradi slabega vremena smo imeli zabavo v lepo urejenih prostorih doma na Gorci.

Zakusko smo pripravili kar sami. Tisti najbolj lačni pa so si sami tudi postregli.

Borci smo proslavili

Dan borca, 4. julij, smo udeleženci NOB tudi letos slovesno proslavili. Za naš praznik smo se namenili obiskat taborišče internirancev v Podljubelju ter muzej NOB v Begunjah.

Zgodaj zjutraj smo se zbrali na Aškerčevi 3, od koder smo se odpeljali na Ljubelj. Bilo je lepo vreme, zato smo se tembolj veselili prijetnega izleta. Z nami je bil tudi tokrat tovariš Centa, ki je neutrudno igral s svojo harmoniko znane partizanske pesmi.

Po obisku taborišča internirancev v Podljubelju smo imeli majhno zakusko v Kompasovem hotelu na Ljubelju. To priložnost je izkoristil tovariš Mole, da nam je spregovoril nekaj besed o borbi naših narodov z okupatorjem ter o vlogi ZB v današnjem času. Njegove besede smo vsi udeleženci izleta toplo pozdravili.

Po kratkem postanku na Ljubelju smo odšli v Begunje, kjer smo najprej obiskali grobove talcev in Dragi. Z enominutnim molkom smo počastili spomin talcev, ki so dali svoja mlada življenja za našo boljšo sedanost. Zatem smo si ogledali muzej NOB, ki so ga med vojno Nemci uporabljali kot zapor, kjer so zapirali in mučili ujete partizane in civilno prebivalstvo. Od tu so veliko ljudi odpeljali v taborišča v Nemčijo, veliko pa so jih pobili kot talce v bližnji Dragi ali pa kar na dvorišču.

Vsem nam je bilo težko pri srcu, ko smo poslušali te besede, saj so nas spominjale na težke dneve NOB. Marsikdo od nas je v tem času doživel toliko bridkosti, okusil toliko trpljenja, da teh težkih toda slavnih dni, ne bo pozabil do konca svojega življenja.

Konec izleta smo preživeli v znani gostilni Pri Jožovcu ob dobrem kosilu ter Centovi harmoniki, ki je neutrudno igrala borbene pesmi. Z izleta smo vsi udeleženci poslali tovariške pozdrave vsem sodelavcem v Mercatorju.

Pozno zvečer smo se vrnilo domov in se razšli z obljubo, da se naslednje leto spet sestanemo ob našem prazniku.

Govor tovariša Dušana Moleta ob Dnevu borca:

DRAGI TOVARIŠI BORCI!

Dovolite mi, da vam v imenu Izvršnega odbora osnovne organizacije sindikata TOZD Grosist, IO OOS Delovne skupnosti podjetja »Mercator« in drugih družbeno-političnih organizacij — najiskreneje čestitam k vašemu prazniku 4. juliju, katerega smo svečano praznovali na množičnih zborih in proslavah po vsej državi. Dragi tovariši, prav v letošnjem letu praznujemo tudi vaš praznik v veliki zmagi delovnih ljudi. Sprejeli smo Zvezno in republikansko ustavo, opravili X. kongres ZKJ, VII. kongres Združenja zveze Borcev Jugoslavije in sprejeli številne samoupravne akte in sporazume v naši družbeno-politični skupnosti ter dosegli druge velike uspehe.

Jasno je, da je program ZKJ in vseh organiziranih socialističnih sil v okviru socialistične zve-

ze, ki jim je za izhodišče interes delavskega razreda tudi program Zveze združenj borcev.

Tovariši, tradicije NOB in vaše izkušnje iz socialistične graditve je neizčrpna zakladnica za vzgojo sedanjih in bodočih generacij. Zato tovariši borci, sodelujte vsestransko z delovnimi ljudmi, zlasti pa z mlado generacijo, katere odnos je v marsičem odvisen tudi od poznavanja poti, ki jo je naša družba utirala v preteklosti, od poznavanja temeljev, na katerih sloni in smeri, v katerih naj se razvija.

Prav borci ste tisti, ki nas vedno spominjate na temeljne vrednote naše revolucije. Vi gradite in razvijate zavest naših ljudi v obrambni moči naše samoupravne družbe in nujnosti, da je naša domovina nenehno pripravljena braniti svojo svobodo in ustavno ureditev, pa tudi z oboroženim bojem, kar je glavna oblika odpora proti kateremukoli agresorju.

Naša socialistična skupnost se vselej zanese na vas, ker niste in ne boste nikoli klonili. Odločno ste stali v prvih vrstah revolucije in to še danes — skupno z drugimi naprednimi silami naše družbe dosledno hodite po poti, po kateri nas vse skupaj vodi Zveza komunistov Jugoslavije pod vodstvom tovariša Tita, naproti zgodovinskim ciljem delavskega razreda in vseh delovnih ljudi — **brezrazredni komunistični družbi.**

Se enkrat iskrene čestitke!

— Ste mogoče srečali kakega leva?

Če sonce tako neusmiljeno pripeka, kot je letošnje poletje (vsaj nekaj časa), potem nas nobena stvar ne ohladi dovolj. Niti porcija sladoleda. No, za tiste, ki se žele ohladiti pač s sladoledom, je Kavarna Nebotičnik na pločniku pred nebotičnikom pripravila avtomat za sladoled. Majda Vautar, ki je del počitnic »posvetila« prodaji sladoleda, je imela vedno polne roke dela. M. B.

V trgovini visoke kazni za prekrške

Gotovo vam ni neznan, da smo zadnje leto plačali več kazni za prekrške (kar hitro jih preimenujete v prestopke), kot v vseh letih poslovanja (25 let). To velja tudi za našo TOZD Grmada.

Ni dolgo tega, ko smo bili za dva prekrška-prestopka kaznovani v znesku pet in pol starih milijonov. Za prvega smo odšteli tri, za drugega 2,5 milijona S-din. Ob tem so bile kaznovane tudi odgovorne osebe in sicer s 50 in 60 starih tisočaki.

Kazni kot sredstvo za preganjanje nepravilnosti v poslovanju, so vsekakor potrebne. Prav pa je, da bo kaznovan tisti, ki je napravil prekršek in zato, da bo »pravično« kaznovan.

Zakaj smo bili kaznovani?

V prvem primeru smo morali zaradi 2 kg govejega mesa, ki je imelo neprimeren vonj, seči globoko v žep. Podjetje je plačalo tri stare milijone kazni, poslovodkinja 50.000 S-din.

Tudi drug primer je izrazit. Za

nekaj krem, ki niso bile izločene iz prometa (zaradi heksaklorofena) je podjetje odštelo 2,5 milijona S-din, 60.000 S-din pa poslovodkinja.

Po enakih, izredno strogih kriterijih, so bile kaznovane tudi ostale TOZD.

v majhnih prodajalnah, torej v kazni za podobne prekrške še nakažni v skladu z zakonodajo. Toda, če jih gledamo malce življenjsko, tj. kakšno je dejansko stanje v naših prodajalnah, na kakšni tehnični višini so nekatere manjše poslovalnice, kadrovska zasedba v teh trgovinah in nenazadnje materialne možnosti (nizke razlike v ceni), potem so omenjene kazni daleč, daleč previsoke.

Plačevati visoke kazni ali zapreti prodajalno?

Oba prekrška sta bila storjena v majhnih prodajalnah torej v tistih, kjer je kadrovska zasedba in tehnična opremljenost lokalov

sorazmerno slaba. Zato ni nenaavadno, da je naš delavski svet pri obravnavi omenjenih prekrškov predlagal, da v kolikor bodo kazni za podobne prekrške še naprej tako visoke, da je boljše, če ustrezeni organ izda odločbo, da se take prodajalne zapro. Dejstvo je, da tri stare milijone dohodka od prodaje mesa po sedanjih pogojih v prodajalni v Savljah v sto letih!, ne bomo dosegli. Podoben primer je s prodajo krem na Vodnikovi 87.

Iz tega lahko upravičeno sklepamo, da so kazni glede na dohodek in pa težino prekrška, izredno visoke. Še več, ne samo visoke, temveč tudi neupravičene, saj jih mora plačati ne samo odgovorna oseba, temveč celoten kolektiv.

V interesu vseh zaposlenih v trgovini pa tudi družbi je, da se zakon boljše opredeli: kaj je prekršek in kaj prestopke, ter da se čimprej popravi in prilagodi življenju.

J. R.

Obiskali smo gorenjski sejem v Kranju

Od 9. do 19. avgusta je bil v Kranju 24. mednarodni Gorenjski sejem. Morda boste rekli, nič posebnega. Ne, pa ni tako. Nekaj besed o tem sejmu smo se namenili zapisati prav zato, ker je na sejmu sodeloval tudi Mercator, TOZD Preskrba iz Trziča.

Potrošniki so se že prav navezali na Mercator. Že kar zahtevajo, da na sejmih v Kranju redno sodelujemo.

»Od leta 1969 že sodelujemo na raznih razstavah in sejmih,« mi je v razgovoru povedal tovariš Marjan Gradišar. »Ugotovili smo, da prav lahko konkuriramo močnim podjetjem, ki jih srečujemo tam. Zato smo se odločili tudi za sodelovanje na letnih Gorenjskih sejmih v Kranju.

No, uspeh ni izostal. Pa smo tako lani sodelovali tudi na jesenskem sejmu. Letos smo sprejeli plan, da se bomo udeležili vseh štirih sejmov, tudi novoletnega.«

No, še to povejmo. V bifeju na sejmišču pa smo za obiskovalce pripravili tudi razne pijače in seveda ekspres kavico.

Ugodnosti nakupa pri Mercatorju, ki nudi ob tej priliki konkurenčne cene, sejmski popust, pa seveda potrošniške kredite in brezplačno dostavo blaga na dom, se ne poslužujejo samo Kranjčani in okoličani. Gorenjci kaj radi prihajajo na sejem in se odločijo za nakup. Pogosto pa na Gorenjski sejem pridejo tudi kupci iz Ljubljane, Kamnika, Vrhnike, Novega mesta in iz drugih krajev; celo iz Beograda so že imeli kupca.

Mladi TOZD Grmada pred spomenikom v žužemberku.

Mladi TOZD Grmada na nedeljskem izletu

Mladinke in mladinci TOZD Grmada smo imeli prijeten nedeljski izlet na Dolenjsko.

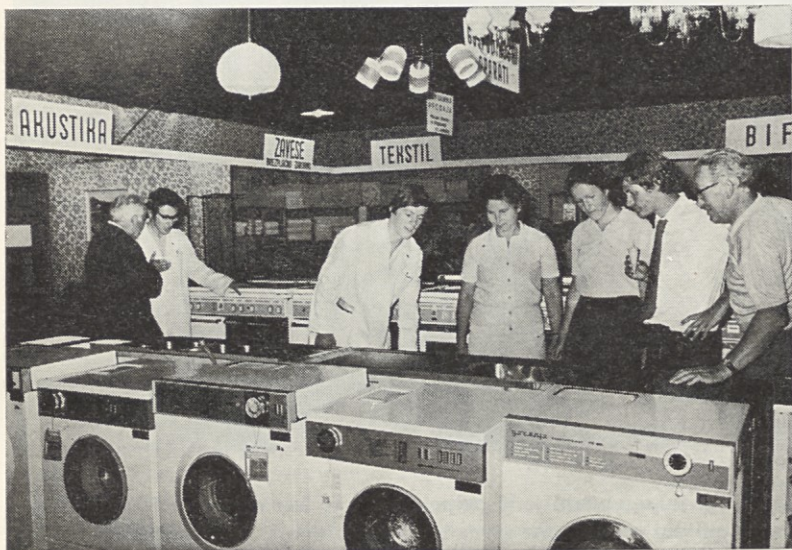
Prvi postanek smo napravili na Muljavi, kjer smo si ogledali rojstno hišo pisatelja Josipa Jurčiča in Krjavljevo koč. Pot nas je zatem vodila po dolini Krke, ki jo imenujejo dolina gradov. Spotoma smo se še ustavili v Žužemberku. Tu stoji veličasten spomenik 1200 padlim partizanom.

Sredi dopoldneva smo prispeli v Bazo 20. Tu smo se okrepčali

in si ogledali zgodovinsko pomemben spomenik, objekte in inventar iz partizanskih časov.

Ustavili smo se tudi v Dolenjskih toplicah. Tu smo se kopali in si ogledali turistične in ostale znamenitosti tega kraja. Na poti domov smo se zapeljali še na Polževo, kjer smo se nekoliko pozabavali ob glasbi.

Hitro je minila prijetna nedelja in ob koncu naj zapišemo, da si takih srečanj mladi še želimo, saj se na ta način spoznavamo in zblizujemo.

Obiskovalcev, tudi takšnih, ki se odločijo za nakup, je za našim prodajnem prostorom na Gorenjskem sejmu v Kranju vedno dovolj.

Pa se zdaj vrnimo za nekaj let nazaj. V čas, ko si je TOZD Preskrba začela utirati pot tudi izven območja občine Trzič. Pohištvo, tehnično blago, tekstil in drugo so začeli razstavljati v Kranju, v Cerkljah pri Kranju, v Korkrici na Gorenjskem. To je bil začetek, čeprav skromen. Spominjamo se, da je razstavni prostor v začetku meril komaj pičlih 169 m², zdaj pa Trzičani že tretje leto poslužujejo kar na 320 m² prostora v hali C Gorenjskega sejma.

Letošnji sejem v Kranju predstavlja za Mercator, TOZD Preskrba iz Trziča spet novo preizkušnjo. Na 115 m² zunanjskega prostora so obiskovalcem prvič predstavili in ponudili tudi kmetijsko mehanizacijo; male kmetijske stroje in orodje, pa tudi razne mlîne, mešalce za beton, cirkularke, pa še in še.

Sicer pa moramo povedati, da se vse razstavljeno blago na sejmu tudi prodaja. Vse, od pohištva, pa strojev za gospodinjstvo, akustike, svetlobnih teles, posode, do preprog, odevi, tekstila in kot smo že omenili, tudi kmetijsko mehanizacijo je moč dobiti na Gorenjskem sejmu pri Mercatorju.

Tako so Trzičani prav preko razstav in Gorenjskega sejma v Kranju prodrali na Trzišče tudi izven območja občine Trzič. V Kranju preko sejma in pa svoje, sicer majhne, a vedno dobro zalozene prodajalne v nebotičniku. In ko bodo zagotovljena sredstva za gradnjo nove samopostrežne trgovine v Kranju, bodo na gorenjsko tržišče posegli še z večjim uspehom.

Ne smemo pa pozabiti in povedati tudi naslednje. V času, ko so v Kranju na Gorenjskem sejmu razni popusti in druge ugodnosti pri nakupu, veljajo enaki prodajni pogoji tudi v Mercatorjevi blagovnici v Trziču. S tem pa Trzičanom uspeva domače kupce obdržati doma.

To je torej zapis o Gorenjskem sejmu in o sodelovanju Mercatorja na tem sejmu. Ker je zapis pripravljen še pred zaključkom sejma, o finančnih uspehih še ne moremo govoriti. Vsekakor pa lahko pričakujemo, da bodo tudi z letošnjim sodelovanjem na Gorenjskem sejmu v Kranju Trzičani zadovoljni.

Mile Bitenc

FOTOAMATERJI POZOR!

Pod tem naslovom smo pred nekaj meseci poklicali k sodelovanju vse tiste, ki tu pa tam radi pritisnejo na fotografski aparat. Zal vse do danes nismo prejeli niti ene same fotografije. Ne vemo, kje je vzrok; razpisali smo honorar, obljubili nagrade. Naj bo karkoli že, še enkrat vas vabimo k sodelovanju.

Čas dopustov se izteka. Mnogi ste preživeli nekaj brezskrbnih poletnih dni na morju, v hribih ali kje drugje. In verjamemo, da ste prenekateri delček tega zabeležili tudi na celulojni trak. Pobrsajte zdaj med temi fotografijami in nam tisto, za katero menite, da je morda najbolj nenavadna, najbolj uspela, pošljite. Opremite jo seveda tudi z ustreznim podpisom, ne pozabite pa seveda pripisati tudi svojega naslova.

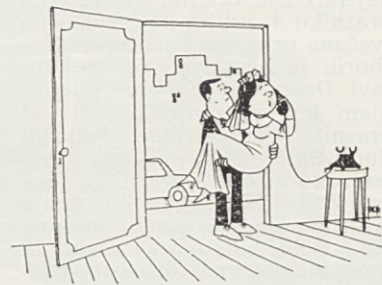
Torej, to je nekakšna nagradna igra. Izmed vseh prispelih fotografij bomo izbrali tri najboljše, jih objavili in tudi honorirali.

Pa še to. Slike nam pošljite na naslov: Mercator, ekonomska propaganda, Aškerčeva 3, s pripisom »Nagradna igra«, najkasneje do 20. septembra.

In še nekaj. Rok za nagradno igro v prejšnji številki je bil 15. avgust. Ker pa smo za to številko zaključili redakcijo že prej, bomo imena nagrajencev objavili v naslednji številki.

— Tako, pa sva doma. Dolgčas ti ne bo — na srajci manjka gumb, nogavice imajo luknjo, robec ...

— Zdaj pa res lahko greš k vrugu!

Del kolektiva delavcev skladišča TOZD Idrija.

Nekaj skladiščnih prostorov ima TOZD Idrija v starem rudniškem magazinu, ki je bil zgrajen v drugi polovici 18. stoletja.

Tudi ostala skladišča so v starih, dotrajanih in neprimernih stavbah.

— Če bom dobil mesto blagajnika, potem me višina plače sploh ne zanima.

— Rad bi oddelek za reklamacije!

TOZD IDRİJA:

Novo skladišče

Skladišča TOZD Idrija so razkropljena na šestih krajih in v enajstih prostorih. Osrednje skladišče je v pritličju starega rudniškega »magazina«, ki je bil zgrajen v drugi polovici 18. stoletja. Služil je za skladiščenje žita, pozneje pa je bila v njem kar trikrat vojašnica.

Leta 1973 je skladišče ustvarilo 40.000.000,00 dinarjev prometa, kar pa bi lahko še znatno povečali, če bi bilo več skladiščne prostora, predvsem pa če bi bil primeren za sodobno vskladiščenje živil.

Ze bivše podjetje »Univerzal« je začelo misliti na gradnjo novega skladišča. V ta namen smo kupili zazidalno zemljišče. V tem času smo se pripojili k Mercatorju in ob integraciji je bilo to breme prenešeno na Mercator. CDS je na svoji seji dne 13. maja 1971 potrdil oziroma izglasoval sklep o gradnji novega skladišča v Idriji. Zaradi pomanjkanja finančnih sredstev in zavoljo novih predpisov o obratnih sredstvih je ostalo le pri sklepu.

Letos pričetek gradnje

V tem letu, vsaj tako kaže, bomo pričeli z gradnjo novega skladišča. Imelo bo 3000 m² površine in 5000 ton kapacitete. Po izračunih bodo stroški graditve 10.000.000,00 din.

Gradnjo novega skladišča narekujejo številni vzroki. Ze po konceptu SLO bi morala imeti Idrija večje skladišče, narekujejo ga tudi težje prometne zveze v zimskem času in oddaljenost od

večjih skladišč, predvsem pa dejstvo, da je sedanje skladišče sila neustrezno.

Letos so občinske inšpekcijske službe opravile popoln pregled skladišč in ob tem ugotovile, da ne ustrezajo predpisanim normativom. Skladišča so brez garderob in sanitarij. V njih je še vrsta drugih pomanjkljivosti, ki jih ni mogoče odpraviti v obstoječih prostorih.

Problematično je tudi skladišče gradbenega materiala, ki je v starih rudniških barakah in na prostoru namenjenemu za ključne javne objekte.

Nemotena dostava

Bojazen, da bi TOZD Idrija ne mogla odplačevati anuitet za najete kredite je odveč. Promet skladišča se bo lahko zelo povečal in tudi pocenil. V novem skladišču bi tudi zmanjšali število zaposlenih in uvedli vrsto racionalnih izboljšav.

Ob koncu zapisa naj zapišemo še tole. Kljub težavnemu delu naših skladiščnih delavcev, ki morajo prenašati vse tovore na hrbtu po stopniščih in hodnikih in tudi dokaj daleč do tovarnjakov in obratno, so naše trgovine zadovoljne z dostavo blaga, ki je nemotena.

HA-HA-HA

Natakar prinese gostu naročeni zrezek. Ta pa ga zavrne, češ, da smrdi po žganju.

Natakar se za korak oddalji od mize in vpraša:
— Se vedno!?

— Zakaj pa pri vas zidne tapete pritrjujete z risalnimi žeblički?, zanima sorodnika iz Amerike, ko pride k Škotu Mc Neppu na obisk.

Mc Nepp: Hja, kaj misliš, da bomo vedno tu stanovali...

Neki Skot se je po treh letih življenja v Ameriki zopet vrnil domov na Škotsko. Začuden je bil, ko sta oba njegova brata medtem pustila zrasti brado, češ ali je tu zdaj taka moda.

— Ne, ne, v duetu odgovorita brata, pač pa si ti svoj brivski aparat odnesel s seboj.

— Po resnici mi povejte, tovariš doktor, koliko let življenja imam še pred seboj?, sprašuje zdravnika pacient po pregledu.

Zdravnik: Težko rečem! Toda na vašem mestu ne bi začel pisati romana v nadaljevanjih.

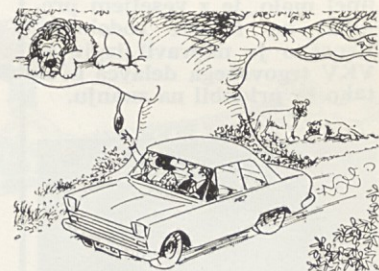
— Veš, Tone, po mojem je tisti moški zadnjikrat v baru lagal, ko je trdil, da je poznal svojega praprapradeja.

— Ni lagal, Janez! On jeclja...

Gospodinja kara svojo gospodinjstvo pomočnico:

— Teh nočnih obiskov vašega prijatelja imam pa tudi jaz že dovolj, Elvira.

— Kaj, tudi k vam hodi ta falo, ne more skriti presenečenja Elvira.

— Hitro stran roke, Angela! To ni ročka za alarm.

— Ne skrbita, ker mojega obiska nisem napovedal. Kozarec in odpirac sem prinesel sam s seboj.

Želimo, da učenci ostanejo v kolektivu

Veliko mladih je v našem kolektivu. Takšnih, ki so že zapustili šolske klopi in pa tudi tistih, ki se za poklic šele usposablja. V trgovini, proizvodnji, v gostinstvu.

Stopili smo v TOZD Kavarna »Evropa« in povprašali, kako je z učenci pri njih.

»Zaenkrat imamo enega učenca, natakarja, ki je pravkar končal drugi letnik. Imamo pa namen vzeti še dva. Z njimi sklenemo štipendijsko pogodbo. Teoretični pouk, ki traja štiri in pol mesece, opravljajo na Gostinski šoli, nato pa enako dobro oprav-

ljajo praktični del pouka pri nas.«

Tako mi je v razgovoru začela pripovedovati direktorica Kavarne Evropa, tovarišica Blaznikova.

Razen tega učenci v gostinstvu po razporedu šole vsako leto opravljajo še del praktičnega pouka v enem izmed šolskih obratov. Tam se izobrazijo v tisti postrežbi, ki jim jo nekje drugje ne morejo nuditi.

»Omenila sem, da mislimo v kratkem sprejeti še dva učenca, je nadaljevala tovarišica Blaznikova. »Problem pa morda predstavlja stanovanje, ker je večina kandidatov izven Ljubljane. Tako sta se na primer zdaj javila dva fanta iz Prekmurja. No, če jih bomo sprejeli, potem smo jim pripravljene plačevati tudi internat.

Učenci se imajo pri nas lepo, dobro poskrbimo za njih. Ko so na praktičnem delu in potem, ko se izpopolnjujejo v šoli, prejema-jo nagrado. S to štipendijo, ki je kar lepa, jih vezemo, da kasneje, po končani šoli, ostanejo v kolektivu.

Pri praktičnem delu jim vsestransko pomagamo in svetujemo. Med letom jih vsaj štirikrat obišče na delovnem mestu svetovalec šole, ki učence oceni pri praktičnem delu.«

Tovarišica Jožica Blaznik je še povedala, da tudi s šolo tesno sodelujejo. No, trenutno imajo enega samega učenca. V kolektivu se je dobro znašel in tudi gostje, predvsem tisti, ki večkrat prihajajo v Kavarno »Evropa«, so ga dobro sprejeli.

Sicer pa si preberite še pogovor s tem učencem, Romanom Čotom.

Mile Bitenc

SODELAVCU STANETU V SLOVO

Sredi poletja, sonca in cvetočih rož, nas je dne 17. julija pretresla novica, da našega sodelavca STANETA FEFERJA ni več.

Rojen je bil leta 1924. Ob ustanovitvi Trgovskega podjetja Vrhnika se je tu zaposlil in ostal v kolektivu, s krajšo prekinitvijo, polnih 22 let.

Smrt ga je iztrgala iz naše sredine sredi njegovih najlepših let in polnega delovnega elana. Svoje znanje, ki ga ni imel malo, je z veseljem prenašal na mlajše sodelavce. Uspešno je napravil izpit za VKV trgovskega delavca in si tako še pridobil na znanju.

Vsi njegovi sodelavci, njegova družina in številni Vrhničani si še danes ne moremo misliti, da ga ni več med nami. Pri vseh je bil priljubljen, imel je veliko prijateljev, ki so ga polnoštevilno spremlili na njegovi zadnji poti.

Ostala je praznina. Za pul- tom, v domači hiši. Pogrešali bomo njegovo prijazno besedo, pogrešali ga bodo doma.

Sodelavca Staneta bomo ohranili v lepem spominu, kot dobrega in poštenega sodelavca in prijatelja.

Slava mu!

Vinko Pečar

Roman Čot se v Kavarni Evropa prav dobro počuti. Všeč mu je delo in kolektiv; še posebno rad pa streže na terasi.

Roman Čot:

Boljših sodelavcev si ne morem predstavljati

Roman Čot, mlad fant, ki se uči za natakarja v Kavarni »Evropa«, bo čez leto dni že končal šolo. Vsaj upa, da bo šlo vse po sreči. Kajti prizna, da mu je delo pri praktičnem pouku veliko bolj všeč kot pa šola.

»Veste, včasih niti pomislil nisem, da bom nekoč delal v gostinstvu,« mi je zaupal. »Pri podjetju IMP sem se učil za elektroinstalaterja. Pa mi ni to najbolj ustrezalo. Premislil sem se. Kam bi šel nisem vedel niti razmišljal. Tako sem nekega dne potrkal na vrata Zavoda za zaposlovanje. Povedali so mi, kakšna delovna oziroma učna mesta imajo na razpolago.«

»In ste se potem odločili kar za natakarja?«

»Da, tako je. In to brez vsake želje. Ampak zdaj že vem, da sem prišel v dober poklic. Povem vam, da če bi še ne vem kako izbiral, ne vem, če bi dobil kaj boljšega.«

»To je pa lepo,« pristavim in povprašam, kako se je kar nenadoma znašel v povsem novi sredini.

»Čisto v redu,« je odvrnil Roman. »Že takoj sem začel spoznavati, da se pri izbiri poklica nisem nič zmotil. Pa to je tudi veliko: prišel sem v prijeten kolektiv.«

»Ste kdaj naleteli že na kakšne težave?«

»Tu pa tam se to že pripeti. Gostje so pač različni. Največkrat pa so to mladi, ki se hočejo malo »pohecat'.«

»Kako pa sicer gledate na odnose z gosti?«

»Veste, je vedno vse kar v redu. Včasih se tudi zgodi, da kdo ne naroči pri meni. Že bolj pozna kakšnega drugega natakarja ali natakarico in ima raje, da ga ta tudi postreže. Sicer pa je veliko gostov prav prijetnih.«

»Pa imate tudi že vi takšne »svoje' goste?«

»O, seveda. Če si z ljudmi dober, ustrežljiv, prijazen, potem te kar hitro sprejmejo medse. Če se z njimi včasih kaj pogovoriš, te imajo kar rajši. Ampak moraš pa paziti, da nisi preveč domač, to ni dobro.«

»Pa ste mogoče kdaj že za hip pomislili, da vam je morda žal, ker ste si izbrali tak poklic?«

»Ne, to ne. Čeprav si v takšnem poklicu bolj malo prost. To zame zaenkrat še ni tako hudo, ker kot učenec delam vedno od 10. ure dopoldne do 17. ure popoldne.«

»Kako pa se razumete s sodelavci?«

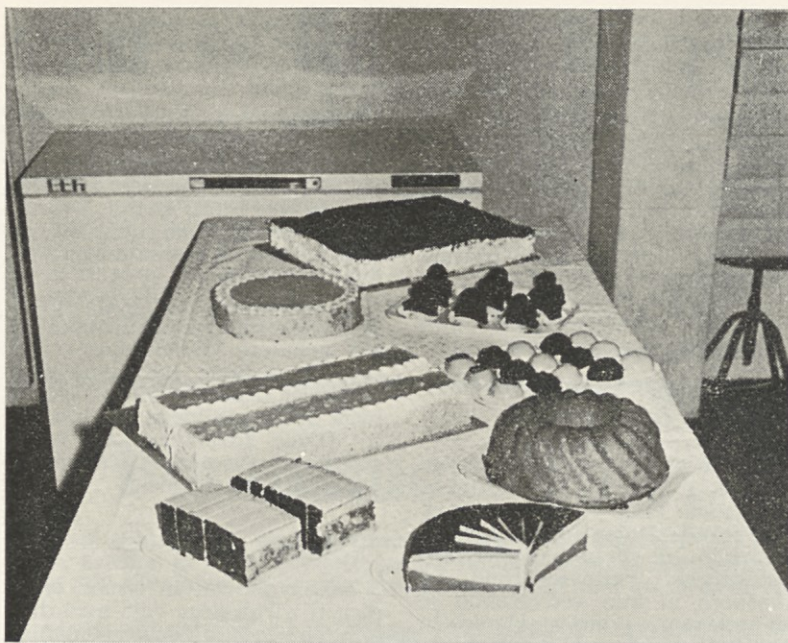
»Boljših sodelavcev si ne bi mogel predstavljati. Radi pomagajo pri delu. Celo razlike natakar — učenec ni opaziti. Res, prav prijeten kolektiv.«

»Zdajle poleti je dela verjetno kar veliko. Turisti iz tujine sigurno tudi zaidejo k vam. Kako jih postrežete?«

»No, malo že obvladam še prej iz osnovne šole angleščino, zdaj pa se učim še nemščino. Pa kar gre.«

»Vidim, da sami tudi kasirate. Je prometa veliko?«

»Najraje delam na terasi, tu je poleti prav prijetno delati. Pa tudi več prometa je. Ljudje so žejni, pa gre veliko osvežilnih pi-
Nadaljevanje na 13. strani)

Takole je naš fotograf ujel v svoj objektiv slaščice, ki so jih dekleta v slaščičarski delavnici Kavarna »Evropa« ravnokar pripravila za sladokusce.

(Nadaljevanje z 12. strani) jač, sladoleda, ledene kave. Koliko kasiram? To je odvisno od vremena. Če je lepo, tudi več kot sto tisočakov. Danes je zaradi dežja ljudi manj. To se krepko pozna tudi v denarnici.«

Tako sva se pogovarjala z Romanom. Delo mu je všeč. Če zaide v Kavarno Evropa, bo tudi vas lepo postregel. Samo priti

morate najkasneje do petih, potem je Roman prost. In ko je prost, se najraje predaja svojemu največjemu užitku; rad ima motorje in z njimi divjo vožnjo. In če je časa malo več, potem ga pritegne tudi šport. Morda pa tega fanta že poznate; če ne iz Kavarna Evropa, potem pa iz Mercatorjevih športnih tekmovanj.

Pogovarjal se je Mile Bitenc

Nekaj drobnih zanimivosti iz TOZD kavarna Evropa

● Pisali smo že, da bo Kavarna »Evropa« postala lepša, sodobnejša. In tudi priljubljena slaščičarna, ki jo obiskovalci imenujejo kar »Evropejček«, naj bi se pomladila. Dela še niso stekla in morda se vprašujete zakaj. Pozanimali smo se na upravi TOZD »Kavarna Evropa« in izvedeli, da se čas adaptacije odloži na kasnejši termin. In kaj je »krivo« temu? Nova varianta gradnje podhodov na Ajdovščini.

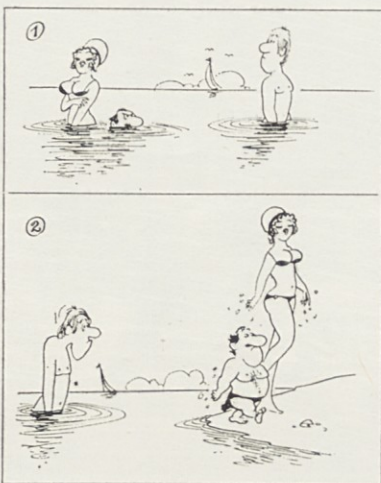
● Letošnja turistična sezona ni takšna, kot smo pričakovali. Turistov ni in ni; oziroma, premalo jih je. Visoke cene turističnih in gostinskih storitev, pa visoke cene bencina in nenazadnje muhasto vreme, vse to je kaj slab porok, da bi pritegnili večje število turistov; najsi bomo domačih ali tujih. Tudi v kavarni »Evropa« pravijo, da je promet malce slabši. Sicer pa so nekako še kar zadovoljni; Figovec, gostinski lokal na drugi strani ceste je zaradi adaptacije že nekaj mesecev zaprt in morda je prav zaradi tega v »Evropi« več obiskovalcev. Radi posede ob steklenici piva, ohladijo pa se tudi s sladoledom ali ledeno kavo. V sosednji slaščičarni so kar zadovoljni. Torte vseh vrst gredo dobro v promet. Potice, razne gibanice in druge slaščice pa obiskovalci tudi precej naročajo oziroma kupujejo za domov.

● Če se mudite v Ljubljani, pa ne veste kaj bi s prostim časom, potem vas vabimo, da obiščete vsekakor kavarno »Evropa«. Razen tega, da vas bodo prijazno postregli, si lahko dolgčas preganjate z branjem. Na voljo so vam številni domači in tuji časopisi in revije. Veliko stalnih obiskovalcev prihaja prav zato,

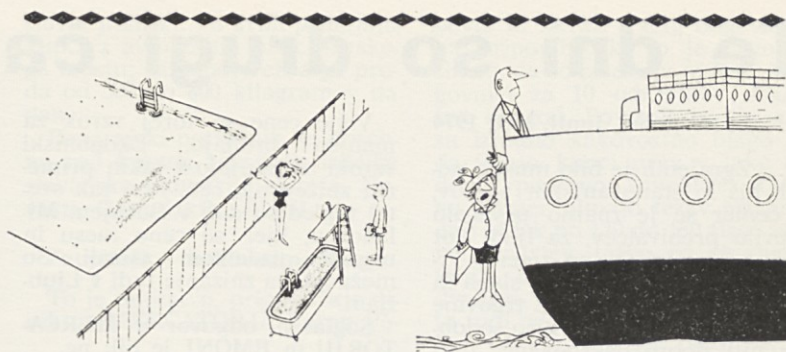
da preberejo razen domačih tudi tuje časopise, na primer italijanske, nemške in švicarske. Morda naj ob tem zapišemo še nekaj. Letno kavarna »Evropa« ,zapravi' za časopise in revije blizu tri in pol milijone starih dinarjev.

● Steklenina in porcelanasta posoda je bila že kar precej dotrajana. Zato so se v Kavarni »Evropa« odločili, da naroče nove kozarce za vse vrste pijač, pa porcelanaste skodelice za turško kavo ter belo kavo, mleko ali čaj. Obenem so kupili tudi nove krožnike za pecivo v slaščičarni. Vsa nova steklenina in porcelanasta posoda ima vgraviran oziroma natisnjen znak »E« (EVROPA), ki je bil izdelan ob 100-letnici kavarne.

Izbral in zapisal:
Mile Bitenc

— Brez besed

— Rekla sem ti že, da želim takšen bazen, kot je tale zraven!

— Končno ti verjamem, da si res vzel premalo denarja s seboj, da bi mi lahko plačal vozovnico.

— Ni potrebno, da mi pišeš dolga pisma. Pošiljaj mi samo čeke in vedela bom, da ti gre dobro.

— Takoj pridi dol, smrkavec!

— Sestra, mislim, da bi bilo dobro za danes odpovedati vse naročene paciente.

Te dni so drugi časopisi pisali o nas

Naša skupnost, junij, julij 1974

... Zgrajenih je bilo mnogo novih hiš in stanovanjskih blokov, s čemer se je znatno povečalo število prebivalcev, za ljudi kot take pa se nihče ne zmenja. Trgovska mreža je izredno slaba in samo MERCATORJEVE trgovine ne zadostujejo — niti niso sodobne niti dobro oskrbovane; zato večina ljudi hrano in druge potreščine kupuje v Ljubljani. H graditvi prehrabnih centrov naj bi pritegnili vse zainteresirane, da bi na tem območju gradili take centre, ne pa čakati le na MERCATORJA kot na mono-

Višje cene so torej vzrok za manjšo prodajo. Ekonomski vzroki narekujejo v takih primerih zniževanje cen. Prvi tak svetel vzgled so dali v Gornjem Milanovcu, kjer so cene mesu in mesnim izdelkom znižali. So možnosti za znižanje tudi v Ljubljani?

Soglasen odgovor v MERCATORJU in EMONI je bil: ne.

Ing. J. Skraba, direktor TOZD Mesna industrija Emona meni: Možnosti, vsaj realnih za zniževanje cen mesu ali mesnim izdelkom ni...

Janez Selan, vodja komerciale MERCATOR TOZD Tovarna mes-

stimulativno vplivajo tudi na živinorejce, da ne pride do upada živinoreje. Tega si ne moremo dovoliti, saj bi padec živinoreje pomenil v bodočnosti mesne krize in visoke cene. V bližnji prihodnosti pocenitev mesa in mesnih izdelkov ni pričakovati.

Nedeljski dnevnik, 7. 7. 1974

Iz rubrike HOPLA, OPROSTITITE!

Ondan sem v prodajalni MERCATOR v Postojni kupil steklenico piva Talis — zaradi zamaška, seveda. Doma sem steklenico odprl in bil ob tem neprijetno presenečen. Plutovine pod zamaškom ni bilo več. Nekdo je že pred mano odprl steklenico in pogledal pod zamašek... Če je bil pod njim avto, je zamašek prav gotovo spravil. Kaj meniš, Hopla, kdo je bil ta neznanec, ki mi je izmaknil nagrado?

Odgovor:

Nečesa ne razumem. Kako je mogel »nekdo« steklenico odpreti in jo potlej spet tako zapreti, da ste to opazili šele doma? Domnevam, da je šlo za »tovarniško napako«, saj bi sicer tisti nekdo, ki je po vašem steklenico odprl, in morda našel v njej »avto«, na veliko veselje vsebino tudi izpil.

Naša komuna, julij 1974

ZDRUŽITEV 5 TOZD

V MERCATORJU je bil pred kratkim podpisan samoupravni sporazum o združitvi temeljnih organizacij »Jelka«, Gornji Grad,

Veleblagovnica, Beograd, Litija, Polje in Logatec v Skupnost TOZD Detajl Ljubljana, Aškerčeva 5. Pred tem je teh 5 TOZD tvorilo eno TOZD Detajl. V uredništvu ustavnih dopolnil pa je bilo iz teh na novo organiziranih pet TOZD.

V okviru skupnosti bodo opravljali organizacijsko-kadrovske posle, nekatere komercialne posle, urejali pa bodo tudi vprašanja skupnega izobraževanja — osnovnega in dopolnilnega. In končno, te TOZD združujejo na ravni skupnosti vse administrativne in nekatere pravne posle.

Fotovest:

Zakon o firmi in imenu organizacij združenega dela med drugimi določa tudi obvezne napise za prodajalne. Za prodajalne MERCATORJA je značilen zaščitni znak — oranžni »M«. Odslej to ne bo dovolj. Dodati bo treba napis, ki mora vsebovati več elementov. Za primer navajamo naslednje:
Mercator Ljubljana, n. sub. o.
TOZD Hrana, Ljubljana, o. sub. o.
Prodajalna Trg MDB 1

DELO, 20. julija 1974 — sobotna priloga

BEOGRAD JE DOBER KUPEC

Beograjčani zelo radi kupujejo slovensko hrano, belo tehniko, pohištvo...

Ko pridem v Mercator, ne iščem tam Bekovih proizvodov, te lahko dobim tudi na Terazijah, se je jezil neki kupec, ko je po (Nadaljevanje na 15. strani)

polista občine Moste-Polje. Prebivalcem je pač vseeno, čigava trgovina je, toda morajo jo imeti in zahtevajo jo...

Ljubljanski dnevnik, 12. 7. 1974

MERCATOR in EMONA bosta zagotovila dovolj mesa v času dopustov

MESO BO, VENDAR NE CENEJŠE

Lani v tem času je bilo še občutiti mesno krizo. Kako bo s tem letos? Bodo Ljubljani v času dopustov »srečevali« na krožniku zrezke? Kakšna bo oskrba z mesom? S temi vprašanji smo se obrnili na največja oskrbovalca z mesom v Ljubljani: MERCATOR in EMONA.

V MERCATORJU so povedali, da bo založenost z mesom st odstotna. Na voljo bo sveže in zapakirano meso. Kupci bodo lahko dobili tudi vse vrste mesnih izdelkov in pomanjkanja ne bo. Skratka, pri MERCATORJU bo vsega dovolj.

Enako zagotovilo smo dobili tudi pri Emoni...

Zanimalo nas je tudi, ali je prodaja mesa in mesnih izdelkov upadla v zadnjem času?

Vodja komerciale MERCATOR TOZD Tovarna mesnih izdelkov, Janez SELAN: Prodaja mesnih izdelkov je v zadnjem času upadla. Vzrok je jasen: cene. Višje cene se kar poznajo pri prodaji. Za 20 odstotkov je manjša.

... Direktor EMONA TOZD Mesna industrija... Poraba nekaterih vrst mesa upada... Potrošnja mesnih izdelkov in konzerv se je zmanjšala. Za okoli 30 odstotkov je sedaj ta poraba manjša v primerjavi s prejšnjimi leti...

nih izdelkov tudi zanika možnost pocenitve: Zniževanje cen ni predvideno. Cene so po sporazumu in s sporazumom smo tudi dogovorjeni, da jih ne znižujemo. Oblikovali smo jih tako, da

Zares praktična mizica, še vedno vam jo ponuja Investa.

(Nadaljevanje s 14. strani)
 jasnjeval, da se v tej blagovnici nadeja blaga slovenskih proizvajalcev. To je hkrati tudi odgovor na pripombo, ki jo je včasih slišati, da so Mercatorjeva vrata mnogim zaprta. Mercator je le specializirana blagovna hiša, saj to tudi od nje pričakujejo beograjski potrošniki, tisti iz Novega Beograda, kjer blagovnica stoji, in še prav toliko onih drugih iz starega dela mesta, ki prihajajo sem skoraj redno kupovat.

Najbolj zanima kupce dobro opremljena samopostrežna trgovina s slovenskimi specialitetami, znanimi vini, zlasti tistimi iz Brd, mesnimi dobrotami (kranjske klobase, želodec), kislim zeljem, repo in kavo MERCATOR, ki ji je mesto Beograd pred dnevi dodelilo pri ocenjevanju kakovosti prvo mesto. Tako priznanje so dobili tudi za svoj rženi in koruzni kruh, kar je pravzaprav poglavje zase v zgodbi o posluhu za zelje tržišča in dobro izbrani po-

slovni politiki. Po kruh prihajajo kupci z avtomobili prek Savskega mostu; samopostrežba ga proda od 500 do 800 kilogramov na dan.

Beograjski potrošnik še posebno rad kupuje tekstilne izdelke slovenske industrije: Kroja, Novosti, Gorenjskih oblačil...

Zaupanje v kakovostno blago

To je zanimivo, pripoveduje direktor MERCATORJA Zoran Po-

pović in hkrati s tem odgovarja na pripombo, ki jo je pogosto slišati, da so izdelki v njihovi blagovnici za 10 odstotkov dražji kot drugod. Pojasnil je, da gre za izredno kakovostno blago in da imajo kupci prav v take izdelke posebno zaupanje. Tako na primer nimajo težav pri prodaji oblek po 120 do 150 tisoč starih dinarjev, težko pa se znebe tistih, ki jim pri razprodaji po dvakrat znižajo cene. Morda je to tudi odgovor na vprašanje, zakaj na tej lestvici takoj slede bela tehnika Gorenje, Meblovo in Brestovo pohištvo itd.

In tako je že od leta 1972, odkar so odprli blagovnico MERCATOR (dvonadstropno poslopije s 6400 kvadratnimi metri prodajnega prostora, stoji na Leninemovem bulevarju v Novem Beogradu); uspehi se kar vrste. Zgovoren prikaz, da so tu znali prisluhniti potrebam in željam beograjskega tržišča, je tudi naslednji primer: na letni skupščini potrošnikov Novega Beograda, na kateri je bilo slišati laskave pohvale za MERCATOR, so predlagali, naj bo v svetu potrošnikov te občine tudi njihov predstavnik. Zanimanje za podobno blagovnico, ki naj bi jo MERCATOR odprl v njihovem mestu, so do slej pokazali Šabac, Čuprija, Veliko Gradište in Sremska Mitrovica.

Lani je blagovnica ustvarila približno 10 milijard 800 milijonov dinarjev prometa. Ze prvi mesec tega leta, ki so ga mnogi ocenili kot težavno leto za gospodarstvo, so pokazali, da se je dohodek v primerjavi z istim časom lani povečal za 46 odstotkov, osebni dohodki zaposlenih pa so se zvišali za 32 odstotkov. Zaradi primerjave naj omenimo še to, da se promet v beograjski trgovini na drobno poprečno zvišuje za 20 odstotkov. O tem, kdo je bolj uspešen, bi bilo odveč govoriti.

In tako so nam v MERCATORJU jasno pokazali, da je s tem, ko so odprli svojo blagovnico v Beogradu, utrta pot še vrsti slovenskih proizvajalcev, ki se poprej še niso tako uveljavili na tem tržišču. V Slovenija-prometu so nam potrdili, da je glavno mesto za tiste, ki jim uspe najti se v njem, ga spoznati in izkoristiti, veliko »lačno« tržišče. Pogosto je to tržišče premalo raziskano in neizkoriščeno.

V Slovenija prometu prodajajo, ne da bi pretiravali, vse: od igle do lokomoitve ali avtomobila...

M. Hočevar

Ponujamo vam . . .

V tej rubriki vam predstavljamo izdelke ali predmete, ki so novi na naših prodajnih policah; in pa izdelke, ki jih že poznate, pa jih po daljšem času spet lahko najdete v naših prodajalnah. Cene, ki jih navajamo, so seveda grosistične, torej niso všteti davki in marža.

CORN FLAKES ali po naše, koruzni kosmiči, prihajajo v prodajalne iz domače tovarne. V različni embalaži po 170 gramov jih lahko dobite tudi pri nas. Cena: 5,50 din.

Če želite doma pripraviti okusen sladoled, potem uporabite ESCO prašek za sladolede. V štirih različnih okusih ga pripravlja Kolinska. Zraven lahko kupite tudi modelčke za sladoled. Cena zavitka s praškom je 3 din, zavitek z dvema modelčkoma pa stane 2,40 din.

V letnem času so muhe, komarji in drug mrčes prav gotovo velika nadloga. Proti pikom teh insektov se lahko zavarujemo s sredstvom AUTAN, ki nam prijetno diši, mrčes pa odganja. V Jugoslaviji Autan proizvaja firma Bayer-Pharma. Cena za stekleničko pa je 9,15 din.

Pa še nekaj kozmetike. Iz Italije prihaja ženski in moški lak za lase ter osvežilec prostorov v velikih, 700 gramskih dozah. Obenem naj ponudimo tudi peno za britje. Lak stane 28,50 din, osvežilec prostorov 23,10 din, pena za britje pa 20,90 din.

Zbral in zapisal
 Mile Bitenc

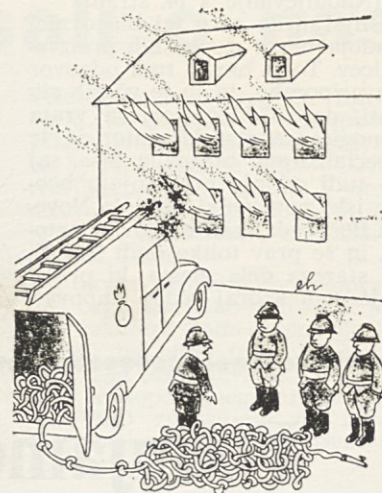

Pa se za kratek čas vrnimo nazaj, na začetek poletja; prav v prvi poletni dan. V Tržič, kjer je bilo srečanje v nogometu med ekipama Mercatorja iz Ljubljane in TOZD »Preskrba« iz Tržiča.

Ob nogometnem igrišču se je zbralo kar precej prijateljev tega športa, ki so bodrili zdaj eno, zdaj drugo ekipo. No, fantje iz Ljubljane, ki igrajo tudi v ljubljanski sindikalni ligi, so zaigrali boljše. Pokazali so dokaj boljši nogomet in zaslužen zmagali z veliko razliko v golih.

Naj ob tem zapišemo, da bi bilo prav, ko bi takšna in podobna srečanja postala pogostejša oblika zблиževanja in spoznavanja delavcev Mercatorja.

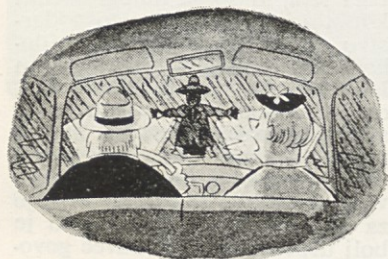
Anton Frantar

— Enkrat samkrat bi rad doživel, da bi cev zložili tako, kot je treba...

— Mojster, upam, da vas Tomaž pri delu ne moti!

— Dragi, ali si prepričan, da sva na avtocesti?

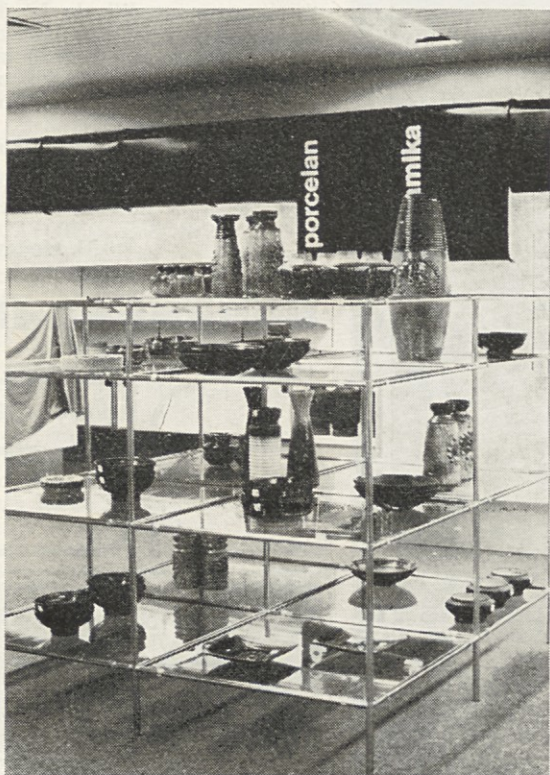
— Bodi previdna ljubica! Danes pride k meni moja žena.

— Glavo dol, moja žena prihaja!

— Janez, jaz sem za to, da preživiva dopust kar na Laponskem...

Motiv iz naše beograjske blagovnice.

Ko se zbudim, najprej pomislim oh, bi bilo lepo še spat... Pol pa z obrazom, dolgim in kislim skušam počas na nogah stat.

V takih trenutkih vam ne pomagata niti najboljša mamica! Ena samo — ta je od vraga to je MERCATOR kavica!

S polnimi žepi in z regresi šli bomo na počitnice, nekaj dni prej bomo hiteli, da nakupili res bi vse.

Da brez glave ne bi noreli vse naokrog — povem vam tu: vse kar želite, bodo imeli kot vedno — pri MERCATORJU.

Reklama o Mercatorju iz radijske oddaje:

»V nedeljo zvečer z Marjanom Kraljem«

Glasilo delovnega kolektiva »Mercator«, Ljubljana, Aškerčeva 3 — Izdaja skupni delavski svet podjetja »Mercator« — Izhaja enkrat mesečno — Ureja uredniški odbor: Edo Božič, Danilo Domanjko, Branko Gorjup, Kancijan Hvastija, Nada Lombardo, Marjan Pogacnik, Jože Rener, Janez Rozman, Mirko Rupel, Stane Vrhovc, Ivanka Vrhovc — Odgovorna urednica: Ivanka Vrhovc — Tisk: Učne delavnice, Ljubljana, Bežigrad 8

Oproščeno temeljnega davka od prometa proizvodov